

Pirmdiena, 2017. gada 31. jūlijs

Kurzemnieks

PRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Smilšalu
saimnieces
stāsti.

5. lpp.

Vāverēniem
jaunas
mājas.

3. lpp.

Ilzes
Jurkānes
kartupeļu
ēdieni.

6. lpp.

Virsprokurors: jācer,
ka noziedzība mazinās.

4. lpp.

Kuldīgā dzēsējiem traucē auto un krūmi

Daļā Kuldīgas daudzdzīvokļu namu pagalmu ir ierīkotas stāvvietas, bet citviet automašīnas novietotas šaurajās iebrauktuvēs, tā apgrūtinot operatīvo dienestu piekļūšanu, ja notiek nelaime. Tā secināts pēc reida aizvadītās ceturtdienas vakarā.

Pie to auto loga, kuri operatīvajam transportam traucēja, glābēji pielika informatīvas lapiņas. Par vietām, kurās grūti izbraukt, tiks informēta pašvaldība un namu apsaimniekotāji.

Viskritiskākā vieta Kuldīgā ir pagalmi Gaismas ielā, kur ugunsdzēsēju cisternai iebraukt traucēja ne tikai automašīnas, bet arī koki un krūmi.

Valsts ugunsdrošības un glābšanas dienesta (VUGD) Kuldīgas daļas komandieri Aleksandrs Štefaņuks un Kaspars Andersons, glābējs Mārtiņš Ēriks Sokolovskis un autovadītājs Raldis Rīns pārbaudīja, vai ar autocisternu var izbraukt starp daudzdzīvokļu namiem Piltenes, Gaismas, Dzintaru, Dārza u.c. ielās.

Pedalijās arī VUGD informēšanas speciāliste Kurzemē Anete Strazdiņa: „Situācija Kuldīgā diezgan līdzīga kā Ventspilī, Liepājā un Talsos, kur šāda akcija rīkota jau iepriekš. Jo lielāka pilsēta, jo vairāk problēmu – Liepājā konstatējam visvairāk bīstamo vietu. Kuldīgā

situācija kopumā ir apmierinoša, taču viskritiskākā vieta bija Gaismas ielā, kur dzēsēju cisternai traucēja ne tikai automašīnas, bet arī koki, krūmi un mākslīgi šķēršļi.”

Reidā konstatēts, ka lielākoties mašīnas novietotas pēc satiksmes noteikumiem, tikai dažviet tās bija vai nu pārāk tuvu krustojumam, vai pat brauktuves vidū. Taču pagalmos, kas izveidoti padomju laikā, kad privāto auto nebija tik daudz, lielajām operatīvo dienestu automašīnām grūti izbraukt. Īpaši, ja kādas brauktuves galā ierakti stabi.

„Reida mērķis nav sodīt, bet aicināt cil-

vēkus padomāt, vai viņu novietotā automašīna netraucēs glābēju transportam,” norāda A.Štefaņuks. „Jebkura paviršība var maksāt paša, ģimenes locekļa vai kaimiņa dzīvību. Namu apsaimniekotājus un ēku īpašniekus aicinām izvērtēt, vai koki un krūmi apgrūti tā, lai tie netraucētu. Šajā pārbaudē izmantotām autocisternu, kurai nevajag tik daudz vietas, cik autokāpnēm, taču daudzstāvu ēkās cilvēkus visbiežāk nākas glābt tieši ar tām.”

Dainas Tāfelbergas teksts un foto
(Vairāk foto: www.kurzemnieks.lv.)

ĪSZINĀS

Uzmanība veikaliņiem

Kuldīgā viesojušies Nīderlandes žurnālisti, lai sagatavotu materiālu par atpūtas iespējām Baltijas valstīs. Nīderlandieši mūsu pilsētā ir bieži viesi, šoreiz žurnāla *Reiz&Magazine* pārstāvjiem rādītas tradicionālās vērtības: vecpilsētas arhitektūra, ķieģeļu velvju tilts, Ventas rumba. Īpaša uzmanība pievērsta mazajiem veikaliņiem un kafējnicām.

Amatierteātri Rīgā

Trešajos Latvijas mazpilsētu un pagastu amatierteātru svētkos 5. un 6. augustā Rīgā piedalīsies arī Kuldīgas novada Vārmes un Skrundas novada Nīkrāces aktieri. Latvijas Etnogrāfiskajā brīvdabas muzejā Mūsdienu amatniecības festivāla apmeklētāji gan uz estrādēm, gan lauku sētās varēs noskatīties 20 izrādes no visas Latvijas. 5. augustā 13.00 Aivas Birbeles lugu *Kapuvētku PR* rādīs vārmenieku kolektīvs *Es un tu* (režisore Lida Čevere), bet Nīkrāces *Brinida* 15.00 rādīs Jēkaba Janševska *Precību viesuli* (Inga Ezeriete).

Apstiprina direktori

Par Skrundas kultūras nama direktori apstiprināta līdzšinējā pienākumu izpildītāja Dita Nuņēvica. Šajā amatā viņa sāka strādāt 2014. gada rudenī pēc tam, kad Loreta Robežniece tika ievēlēta par novada domes priekšsēdi. Pēc šī gada vēlēšanām L.Robežniece turpinās vadīt pašvaldību, tāpēc kultūras namā jāapstiprina jauna direktore. Konkurss uz šo amatu nebija jārtiko.

Trešdien, 2. augustā:

- Sakoptākās sētas Alsungā.
- Zanes Jungas pieredze ārzemēs.
- Skolēni strādā.
- Senioru svētki Rendē.

9 771407 975024 31

REDZĒJUMS

Arī mēs esam spēks

Jolanta
Hercenberga,
63350565,
jolahantah99@
gmail.com

Latvijā nozīmīgu reformu laiks: izglītībā, tiesu sistēmā, veselības aprūpē. Arī nodokļu politikā, kas būtiski ietekmēs visas citas nozares un ko izjūtīsim pilnīgi visi līdz ar izmaiņām ikmēneša ienākumos.

Nodokļu reformā iecerēts nākamgad minimālo algu palielināt no 380 līdz 430 eiro. Tāpat pieaugšot maksimālais diferencētais neapliekamais minimums – no 115 līdz 200 eiro. Izmaiņas tiks ieviestas nākamgad, bet jau tagad dažādu nozaru speciālisti norāda uz problēmām, ko tās raisīs.

„Tas, ko varēja just uzņēmēju klubā Kuldīgā, kur vairums sanākušo bija mazie un vidējie uzņēmēji, ir spēks.”

Latvijas lielākās sporta organizācijas satrauktas, ka jaunā nodokļu sistēma mazinās izredzes sameklēt sponsorus, jo uzņēmēji nebūs ieinteresēti dot naudu labdarībai. Tādēļ reforma varot sagraut sporta sistēmu, kas nemaz tik peļama neesot. Satraukušies arī citu organizāciju pārstāvji, jo, pateicoties labdarībai, tiek rīkoti kultūras pasākumi, bērnu nometnes utt.

Minimālās algas saņēmējam jaunā kārtība nesīšot maciņā kādu eiro vairāk. Bet uzņēmējiem reforma neesot labvēlīga. To, ka nekas labs nav gaidāms un ka uzņēmēji ar to nesamierināsies, pagājušonedēļ varēja dzirdēt arī Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras (LTRK) rīkotajā biznesa kluba pasākumā Kuldīgā. LTRK apņēmīgi liecinot, ka šī reforma nemotivēs maksāt nodokļus, jo to slogu tikai palielinot. Lai arī tur pausts viedoklis, ka darboties gribošajam uzņēmējdarbības vide Latvijā jau gadiem ir ļoti nelabvēlīga, šajā sanāksšanas reizē šķita, ka situācija tomēr nav bezcerīga.

Jo tas, ko varēja just LTRK biedru biznesa klubā Kuldīgā, kurā vairums sanākušo bija mazās un vidējās uzņēmējdarbības pārstāvji, ir spēks. Jūtams pozitīvisms, apņēmība darīt, ticība saviem spēkiem un augsti standarti, pēc kuriem cilvēki grib dzīvot un strādāt. Vairāki izteicēni liecināja, ka uzņēmēji tic – Latvijā šo nozari var uzlabot un viņi ir gatavi iesaistīties procesos, kas uz to virzīti. Skanēja izteicēni, ka arī Kurzemes uzņēmēji ir spēks, kas ietekmē notikumus valstī. Bija redzama apņēmība panākt ja ne ideālu situāciju, tad vismaz tādu, lai netiek traucēts strādāt.

Prieks, ka mūsu pilsētā, Kurzemē un Latvijā dzīvo stipri cilvēki. Mēs katrs esam tik liels, cik lielas spēj būt mūsu domas, uzdrīkstēšanās, apņemšanās un spēja tās realizēt.

MUMS ZVANA

Paši neko nedrīkst darīt

Pēc raksta par ceļa remontu Kabilē redakcijai zvanīja kabilnieks Kārlis Zutners un ierosināja, ka vajadzētu ne tikai uzlabot brauktuves segumu, bet arī papildu darbus satiksmes drošības nolūkos. Ceļā no centra uz Kuldīgu ir veca, nekopta koku aleja, pie bibliotēkas pārāk šaura iebrauktuve, turklāt sliktā stāvoklī. Autobusa pietura nesakārtota, nav gājēju pārejas un ietvju.

Kabiles pagasta pārvaldes vadītājs Tālvaldis Bergmanis piekrit

Kārļa ierosinājumiem, diemžēl gan ceļš, gan tam piekrītošā teritorija pieder valstij, pašvaldība pat nedrīkst iejaukties. Pēc *Latvijas Valsts ceļu* programmas notiek profila labošana un vienkārta virsmas apstrāde piecu kilometru posmā. Citi darbi plānā nav iekļauti. „Alejā tiešām ir kādi 10 veci koki, to nociršanai pašvaldība jau ir piekritusi,” tā T. Bergmanis. „Taču mēs to nevaram darīt, jo neesam teritorijas īpašnieki. Jau tā vienu ļoti bīstamu koku pie

ugunsdzēsēju depo nozāgējām. Lūdzām *Latvijas Valsts ceļiem* drošības nolūkos ierīkot apgaismojumu, jo kopš ceļa rekonstrukcijas ļoti palielinājusies satiksmes intensitāte. Nācās pašiem par savu naudu laternas uzlikt, jo cilvēku drošība ir ļoti svarīga. Nez kāpēc par to nedomā valsts. Tāpat būtu vajadzīgas ietves, jo cilvēki daudz staigā. Kādreiz tas nelikās tik svarīgi, jo brauca maz mašīnu.”

Daina Tafelberga

IEPRIECA

Izglābj putniņu

Kurmāles pagasta Priedainē *Ziedleju* mājas iemītnieki pateicas Kuldīgas ugunsdzēsējiem par izglābto bezdelīgu, kas bija iesprūdis virs trešā stāva logiem zem jumta. Iedzīvotāji priecājas par glābēju atsaucību un par putniņu, kurš atgūstas.

Paceļ dvēseli

Pie privātmājas Kuldīgā, Priēžu ielā 6, esot ierīkots krāšņs un plašs daiļdārzs, priecājas kaimiņiene Hilda. „Eju garām un redzu – atkal kaut kas zied. Tur ir viss, kas cilvēku iepriecina un paceļ dvēseli. Milzīgi skaisti!”

Par iepriecām un pabēdām ziņojiet *Kurzemniekam* pa tālr. 63350568, e-pasts: dina.porina@kurzemnieks.lv. Lasītāju vērojumi nav anonīmi.

PĒC PUBLICĒTĀ

Visa kā bijis gana

Pēc kādas kundzes pabēdas, ka senioru pasākumā Kuldīgas svētkos spēlēts par maz deju mūzikas, atrakstīja Biruta: „Cik cilvēku, tik viedokļu... Par maz laika dejām? Pietika un pāri palika – varēja mierīgi atpūsties, pasēdēt, paklausīties, padejot, padziedāt, patusēt.”

MUMS RAKSTA

Cilvēki savā vietā

5. jūlijā dzīve apmetā kūleni – salauzu potīti. Ātrā palīdzība uz Kuldīgas slimnīcu mani atveda ar sāpēm, nekustīgu un nelaimīgu. Pēdējo reizi slimnīcā biju, kad pavadīju meitu uz acs operāciju Madridē, Spānijā. Visi tur darbojās saskaņoti, nomierinoši, tieši mūs bija gaidījuši. Gaidot operācijas beigas, domāju, kā tas notiktu manā zemē... Un nu biju te. Mani pārsteidza, cik uzmanīgi, saudzīgi un nomierinoši pret mani izturējās Kuldīgas slimnīcā. Katrs darīja savu darbu, lai atvieglotu manas ciešanas. Ar apbrīnu domāju par sanitārēm, māsiņām, kas tik pacietīgi palīdz ikvienam.

Kā mūsu Valsts prezidents, Mi-

nistru prezidents, ministri var būt tik neizlēmīgi, bezzobaini, lemjot par šo cilvēku algu un likteņiem? Kā var nebūt naudas medicīnai? Visu dzīvi esmu veltījusi pedagogijai, kurā ir tikpat bezcerīgi. Mūsu kļūdas var redzēt tikai pēc laika, bet te jārikojas nekavējoties. Mani operēja dakters Ervīns Gudēvičs. Vislielākā pateicība viņam un visiem, kuri palīdzēja! Tagad noteikti zinu, ka Latvijā vēl palikuši sava darba pratēji, kuriem tas ir arī aicinājums. Vismīļākie sveicēni un pateicība ķirurgijas nodaļai!

Ar cieņu – **Natālija Balode**, bijušās Saldus 2. vsk. direktore, Saldus novada deputāte un paciente

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Vai bieži ēdat kartupeļus? Kur tos pērkat, kā gatavojat?

Inga Briede, sporta skolotāja:

– Ēdam. Katru dienu neiznāk, bet kādas trīs reizes nedēļā gan. Vāru tos un arī cepu, vēl taisu pankūkas. Patī kartupeļus neaudzēju, pērku gan tirgū, gan veikalā – kā kuru reizi iznāk. Tomēr

cenšos skatīties, lai tie ir Latvijā audzēti. Kartupeļu pusfabrikātus neēdam.

Edmunds, celtnieks:

– Es tos ēdu vismaz trīsreiz nedēļā. Man garšo cepti kartupeļi ar oliņu. Nepērku, bet audzēju pats. Pirktie nav ēdami. Tam, ka kartupeļi ir no Latvijas, nav lielas nozīmes. Kad pabrauc uz Ventspils pusē, tur ir lauki, kas tiek migloti ar raundapu, tāpēc nav nozīmes – tā inde visur vienāda.

Skaidrīte Lidija, pensionāre:

– Kartupeļi mums, latviešiem, ir kā otrā maize. Neteiksim, ka ēdu katru dienu, bet gandrīz katru. Tos cepam vai vārām, gatavojam arī biežputru. Pusfabrikātus parasti neēdam, bet paretam nopērkam frī, jo tie ļoti garšo mazmeitiņai. Es neaudzēju, jo man nav dārziņa, pērku tirgū. Ļoti svarīgi, lai kartupeļi ir no Latvijas. Importētajiem produktiem neuzticos.

Krista Drulle
Jēkaba Aleksandra Krūmiņa foto

Vladimirs, lauksaimnieks un celtnieks:

– Protams, ēdu katru dienu vai katru otro – tos jau ēd visi! Parasti cepu vai vāru. Audzēju pats, jo dzīvoju laukos. Latvijā augušie kartupeļi ir labāki. Bet pusfabrikāti man negaršo.

Vita Spēka, lasa zemes:

– Jā, ēdu, gandrīz katru otro trešo dienu. Parasti vārām zupā. Patī tos audzēju lauku sētā. Protams, ir svarīgi, lai tie būtu no Latvijas, jo tie ir mūsējie. Kartupeļu pusfabrikātus vispār neēdu.

Ilga, pensionāre:

– Jā, ēdam. Vienreiz dienā noteikti ir vai nu zupa, vai sausie kartupeļi ar kaut ko klāt. Mēs nepērkam – audzējam paši. Iztiēkam ar izaudzētajiem. Kartupeļu pusfabrikātus gan neēdam: mūsu paaudzei tie neder, tos ēd mazbērniņi.

Kurzemnieks Galvenās redaktores p.i.
Inguna Spuleniece – 63350567;
Kuldīgā, 1905. gada ielā 19, LV-3301
redakcija@kurzemnieks.lv; reklāmas nodaļa – 63324881;
sludinajumi@kurzemnieks.lv
Izdevējs – SIA *Jaunais kurzemnieks*. Reģ. apl. nr. 1400. Iznāk pirmdienās, trešdienās, piektdienās. Pārpublicējot atsauce uz *Kurzemnieku* obligāta. Iespiests SIA *Poligrāfijas grupa Mūkusala*, Rīga, Mūkusalas ielā 15a. Metiens – 3721.

MANUPRĀT

Nedomāšana

Kad ugunsdzēsēji rīkoja reidu Kuldīgas daudzdzīvokļu namu pagalmos, atvērās ne viens vien logs un parādījās ziņkārīgas sejas, saskrēja bērmeļu bariņš, kādam pēkšņi vajadzēja iznest atkritumus vai pačurināt sunīti. Saprotams – lielās, sarkanās autocisternas parādīšanās vienmēr raisa interesi. Paldies Dievam, daudzdzīvokļu mājās to neizsauc bieži. Ugunsdzēsēju mērķis jau arī bija pievērst uzmanību. Ne sev, ne sarkanajai mašīnai, bet tam, lai ļaudis, novietojot mašīnas, padomā, vai citiem tās netraucē. Tfu, tfu, nevajag piesaukt nelaimei, ik vakaru domājot par ugunsgrēkiem! Bet padomāt gan der. Jo bieži redzams, ka kāds savu auto vienkārši nometis teju šķērsām brauktuvei, uz gājēju pārejas, trotuāra, iepretim cita pagalma vārtiem... Itin nemaz nedomājot kaut vai par savu stilu, kur nu vēl drošību. Vai tādi bez domāšanas arī brauc?

Daina Tafelberga, tālr. 63350563,
daina.tafelberga@kurzemnieks.lv

FOTOKOMENTĀRS

Tie ir pakaišu kalni, kas domāti govīm, ne Ēģiptes piramīdas, uz kuru fona taisa pašņius/selfijus.

Dainas Tafelbergas foto

Visi vāverēni atraduši mājas

No septiņiem vāverēniem, kurus Kuldīgas Meža kapos no dobuma izmeta mežapīle un kurus pieņēma dzīvnieku patversme *Mīlās ķepiņas*, divi dzīvo Snēpeles pagasta *Mazsālijās*, vēl divi – citās mājās Snēpelē, pārējie – pie dabas tūrisma uzņēmējiem Rīgā un Jelgavā.

Viesu nama *Mazsālijās* saimniece Gunita Štorha atzīst: „Ja es varētu paņemt visus, tad pie manis būtu zooloģiskais dārzs. Tieši dienu pirms tam, kad braucām vāverītēm pakal, *Mazsālijās* ciemojās sieviete no Vācijas, kura arī bija uzaudzinājusi vāverēnu. Viņa pastāstīja, kā nodrošināt vislabākos dzīves apstākļus. Vāveres uzaugušas patversmē, tāpēc mēs tagad pieradinām pie jaunās vides. Zvēriņiem uztaisīta siltināta māja, kas līdzīga koka dobumam, būrītis, kurā var skriet un darboties.”

Vāveru māja tapusi divās dienās, darbā piedalījušies visi viesu namā strādājošie. Būrītis iekārtots maksimāli tuvu dabiskajiem apstākļiem. Tajā ir zīles, priežu zari

ar čiekuriem. Vāverēm vajadzīga liela platība, lai būtu, kur izskrieties. Pēc kāda laika durtiņas tiks atvērtas, lai var skriet laukā, meklēt sev sēkliņas, lēkt no viena koka uz otru, pierast pie dzīves savvaļā.

„Mūsu pieredze ar dzīvniekiem rāda: ja tie pieradināti un ir droša vieta, kurā justies labi, tie vienmēr atgriežas. Vāverēniem, kuri uzauguši nebrīvībā, ir daudz ienaidnieku: seski, caunas, lapsas. Lēnām radinām, lai rudenī, kad kokos būs rieksti un čiekuri, tie ir gatavi paši meklēt barību. Pie mums ir vāveru meitenīte un puisītis – viens bailīgāks, otrs drošāks. Ceram, ka drīz abiem būs arī vārds,” teica G.Štorha, jo lūgums tos izdomāt izteikts feisbukā.

Divi no Kuldīgas patversmē nonākušajiem vāveres bērniņiem tagad dzīvo Snēpeles pagasta *Mazsālijās*.

Vāverēniem uztaisīta plaša māja, kurā apstākļi pietuvināti dzīvei dabā.

Lāsma Reimane, Gunitas Štorhas arhīva foto

Jauks nost, bet domās par tirgotājiem

Tiks nojaukts vecais Skrundas tirgus paviljons, bet demontāža sāksies atkarībā no jaunā tirgus projekta virzības un tā, lai mazāk neērtību gan pircējiem, gan tirgotājiem.

Skrundas novada dome nolēmusi nojaukt tirgus paviljonu un tualeti Ventas ielā 14 (iepretim autoostai), darbs uzticēts uzņēmumam *Skrundas komunālā saimniecība*.

Tā valdes pārstāvis Kaspars Kutuļskis teic, ka ir jau izstrādāta demontāžas skice, bet nojaukšana tūlīt vēl nesāksies. Tiek gatavoti dokumenti, lai saņemtu atļauju no būvvaldes, kura noteiks izpildes termiņu. „Vasarā sezona ir diezgan aktīva, tirgotāji gan lielākoties stāv ārpus paviljona. Skatīsimies, kā labāk demontēt, lai tirgotājiem un pircējiem mazāk neērtību. Varbūt jauksim pa daļām, atstājot kādu nojumi, lai lietainās un vēsās dienās būtu, kur patverties. Viss atkarīgs no tā, cik ātri sāksies jaunā tirgus laukuma būvniecība. Tam arī pielāgosimies.”

Jau pirms diviem gadiem pašvaldība ķērās pie autoostas apkārtnes un tirgus

laukuma labiekārtošanas koncepcijas, lai šo vietu padarītu pievilcīgāku. Ir nojaukta dzīvojamā un saimniecības ēka Stūra un Ventas ielas stūrī uz pašvaldības zemes, kas atvēlēta jaunajam tirgum. Izstrādāti pirmie meti, kas sabiedriskajā apspriešanā nodoti jau pavasarī.

Domes projektu speciāliste Kristīne Vērdiņa norāda, ka pēc līguma ar Gudeņiku zemnieku saimniecību Gundegas būvprojektu izstrādā ainavu arhitekts Guntis Kalniņš. Tas varētu būt gatavs septembrī. Tad varēs izsludināt iepirkumu; ja būs labvēlīgi laika apstākļi, pārbūvi varēsot sākt jau ziemā.

Dainas Tāfelbergas teksts un foto

Aizraujoša nakts bibliotēkā

Ar pastaigu pa aizmirsto vārdu taku, pasakām par Pelču pūces piedzīvojumiem, grāmatu lasīšanu, spēlēm un nakšņošanu *Pagrabiņā* aizvadīta nakts lasīšana Pelču bibliotēkas jaunajiem lasītājiem.

Vakaram satumstot, dalībnieki pulcējās pils parkā, lai kopā ar bibliotekāri Dainu Girvaiti sāktu nakts piedzīvojumu, kurā grāmatas tika ņemtas līdzi kā labi draugi. Tās tika lasītas uz pils kāpnēm, pēc to sižetiem izspēlēti skeči, zīmēti tēli, veidotas kolāžas.

Spēlē *Aizmirsto vārdu taka* bērni gāja pa pēdiņām, uz kurām bija rakstīti tuvākā vai tālākā senatnē lietoti latviešu valodas vārdi. Jaunajiem lasītājiem daudzi bijuši atklājums. Pastaigā pēc grāmatu *Bubulis un Bubulēns* un *Suški no Šmucciema* motīviem sacerētas

pasakas par Bubuli un Suški un izspēlētas kā ludziņas.

Šādu pasākumu D.Girvaite organizē piekto gadu: „Idejas autori ir bērni, jo viņiem ļoti gribējās bibliotēkā nakšņot. Citus gadus bija dalībnieki arī no citiem pagastiem un Kuldīgas. Šogad nezinājām, kad sāksies pils jumta remonts, tāpēc kā norises vieta izvēlēts mājīgais brīvā laika centrs *Pagrabiņš*. Ap brokastu laiku bērni devās mājās.”

Jolanta Hercenberga
Dainas Girvaites arhīva foto

Nakts lasīšanas dalībnieki sasēduši uz Pelču pils dienvidpuses kāpnēm: Gusts Ciņķis, Nika Nikola Vernicka, Emīlija Neimane, Deila Kristēla Cēberga, Laura Kaltņiece, Kristers Rudziks un Grēta Girvaite.

Prokuratūrai darba mazāk

„Pirmajā pusgadā Kuldīgas rajona prokuratūrā, salīdzinot ar trim iepriekšējiem gadiem, kriminālvajāšanas sākšanai saņemts mazāk kriminālprocesu. Jācer, ka tas norāda – noziedzība mazinās,” secina rajona virsprokurors Ivars Brangulis.

TRĪS SMAGI NOZIEGUMI, DAUDZ SĪKU ZĀDZĪBU

„Šogad iepriecinoša situācija bija Pilsētas svētkos. Policija par drošību īpaši rūpējusies, un svētku laikā prokuratūrā netika sāka neviena kriminālvajāšana, kas saistīta ar sabiedrisko kārtību. Pagājušais gads bija krasi atšķirīgs. Policijas darba organizācija ir viens no faktoriem, kas tiešā

hola reibumā, arī par zādzībām ar iekļūšanu un miesas bojājumiem. Par sevišķi smagiem noziegumiem tiesai nodots viens kriminālprocess par slepkavību, viens – par tās mēģinājumu, viens – par izvarošanu.

STATISTIKA TĀDA PATI KĀ KAIMIŅOS

Izvērtējot pirmo pusgadu, esot redzams: Kuldīgas rajona proku-

Telpu remonta laikā līdz septembra vidum Kuldīgas rajona prokuratūra atrodas Liepājas ielā 26 – ēkā, kurā kādreiz strādāja Valsts policijas izmeklētāji.

ir ļoti līdzīgi,” saka I.Brangulis.

Kopumā pirmās instances tiesā ar sprieduma taisīšanu (galīgā nolēmuma pieņemšanu) izskatītas 97 krimināllietas. Desmit civillietas iztiesātas ar prokuroru piedalīšanos, 17 tiesas sēdēs viņi piedalījušies, izskatot dažādus jautājumus, kas nav saistīti ar valsts apsūdzības uzturēšanu. Vienu krimināllietu izskatot vairākās tiesu instancēs gan apelācijas, gan kasācijas kārtībā, viena persona, kura pirmajā instancē notiesāta, tomēr tika atļauts.

Prokurori pārbaudījuši 57 iesniegumus un sūdzības, kas attiecas gan uz kriminālprocesuālo kārtību, gan personu un valsts tiesību aizsardzību.

Rajona prokuratūrā šogad pabeigti 12 kriminālprocesi. Desmit – ar prokurora priekšrakstu, sodu nosakot turpat, prokuratūrā. Vairumā gadījumu tas esot piespiedu darbs.

BIEŽĀ VARDARBĪBA PRET BĒRNIEM

Samērā daudzi kriminālprocesi šogad sākti par to, ka ļaunprātīgi netiek pildīts nolēmums par aizsardzību pret vardarbību. Visbiežāk vīrietim noteikts aizliegums tuvoties sievietei un bērniem, bet tas netiek ievērots. „Gadās arī tā, ka abi salīgst mieru un sieviete atkārtoti sāk kopdzīvi vai dažādu iemeslu dēļ ar šo cilvēku satiekas, kaut gan tam piespriests noliegums tuvoties. Ja abu starpā atkal rodas konflikts, ko visbiežāk izraisījusi alkohola lietošana, tiek izsaukta policija, konstatēts pārkāpums, kas juridiski vērtējams kā diskutabls,” skaidro I.Brangulis.

Virsprokurors norāda, ka aizvien vairāk atklāta vardarbība pret bērniem: „Nedomāju, ka šādi noziegumi tiek vairāk izdarīti. Manuprāt, liela nozīme ir Kuldī-

Kriminālprocesi, kas nonākuši Kuldīgas rajona prokuratūras uzraudzībā:

- 2015. gada pirmajā pusgadā – 408,
- pērn šajā laikā – 372,
- šogad pirmajā pusgadā – 266.

gas novada bāriņtiesas profesionālajam darbam un darbinieku attieksmei – viņi par iesāktajām lietām interesējas, neizlaiž no redzesloka ģimenes, kurās kādreiz konstatēts pārkāpums. Tādēļ šādi gadījumi vairāk nonāk atklātībā.”

Ar Ģenerālprokuratūras krimināltiesiskā departamenta virsprokurora rīkojumu tie kriminālprocesi, kuros noziedzīgi nodarījumi izdarīti pret nepilngadīgajiem, ir noteikti par īpaši aktuāliem, un to izmeklēšanai jāpievērš prioritāra uzmanība un rūpība. To respektējot arī Kuldīgas rajona prokuratūra.

Jolanta Hercenberga

Pirmajā pusgadā prokuratūra tiesai nodevusi 82 kriminālprocesus, kuros 91 persona apsūdzēta par 93 noziedzīgajiem nodarījumiem. Seši apsūdzētie bija nepilngadīgie, kuri tiesai nodoti par zādzībām.

veidā ietekmē noziedzības līmeni,” uzskata I.Brangulis.

Lielākā daļa tiesai nodoto krimināllietu esot par nelielām zādzībām, tīšu mantas bojāšanu, transportlīdzekļa vadīšanu alko-

ratūras darba rezultāti ir līdzīgi kā citās Kurzemes prokuratūrās. „Statistika mums līdzīga kā Talsos un Saldū. Tiesa gan, mēs kriminālvajāšanai esam pieņēmuši ne daudz vairāk lietu, bet citi rādītāji

Trīs lietas: ticība, darbs un atpūta

„Mēs satiekamies, lai galvenokārt kopā pastrādātu,” saka Kuldīgas Sv. Katrīnas draudzes jaunie Vita Solomahina, kura kopā ar domubiedriem no Latvijas un Vācijas strādā un atpūšas Rumbas pagasta atpūtas kompleksā *Poliši*.

Ikgadējās sadraudzības dienās piedalās 31 cilvēks – jaunieši un viņu vadītāji no Sv. Katrīnas, Saldus Sv. Jāņa un Mārtiņa Lutera draudzes, kā arī no Vācijas Austrumholšteinas prāvesta iecirkņa.

NOTURĪGA DRAUDZĪBA

Sv. Katrīnas draudzes jauniešu vadītāja Liene Blūma stāsta: „Sadarbība ar šo prāvesta iecirkni Vācijā mums ilgst daudzus gadus jau kopš neatkarības atgūšanas, savukārt jauniešu sadraudzības dienas – vairāk nekā 15 gadu. Vienu vasaru uzņemam vācu draugus, vienu – braucam ciemos paši. Parasti tiek darīts kāds sabiedrībai nozīmīgs darbs. Esam veidojuši rotaļu laukumus, palīdzējuši vecākiem cilvēkiem sakraut malku, novākt augļus, sakopt māju un dārzu u.tml. Vakari tiek pavadīti kopīgās nodarbēs, piedalāmies dievkalpojumos.

Šogad rīkojam speciālu jauniešu dievkalpojumu.”

DARĀMAIS SATUVINA

„Trīs lietas, kurās balstās sadraudzības dienas, ir kopīga ticība, kopīgs darbs un kopīga izklaide,” uzsver jauniešu mācītājs Folkers Prāls no Vācijas.

Kuldīdzniece Vita piekrīt: „Mēs uzturamies *Polišos*, tāpēc šeit palīdzam sakraut malku, ravējam volejbola laukumu un darām daudz ko citu. Darbs mūs satuvina.” Brīvos brīžos jaunieši spēlē komandu spēles, dodas ekskursijās, orientējas Kuldīgā.

Vācu jauniešis Jans Niklass teic: „Latvijā esmu piekto reizi. Man vissvarīgākā ir draudzība ar šejienes jauniešiem. Tagad viss ir vienkārši, jo varam sazināties sociālajos tīklos. Bet arī tad, ja visu gadu neesam sazinājušies, ir liels prieks atkal satikties – tas

Jaunieši un viņu vadītāji no Kuldīgas Sv. Katrīnas, Saldus Sv. Jāņa un Mārtiņa Lutera draudzes, kā arī no Vācijas Austrumholšteinas prāvesta iecirkņa ikgadējā nometnē atpūtas kompleksā *Poliši*.

ir pašas labākās izjūtas.”

Kuldīdznieks Kārlis Komarovskis pirmo nometni apmeklēja jau 2008. gadā: „Te varu atslēgties no ikdienas rutīnas, būt kopā ar drau-

giem un iepazīt jaunus cilvēkus no Vācijas. Esam atšķirīgi, bet satiekoties mums ir viens mērķis – strādāt. Nometnes programma vienmēr bijusi piepildīta. Šeit ir ļoti skaisti,

un varu justies pilnīgā mierā.”

Lāsma Reimanes teksts un foto

Ko grib jaunieši laukos

Kuldīgas novada bērnu un jauniešu centra pārstāvji dosies uz laukiem tikties ar jauniešiem, viņu vecākiem, pagasta pārvalžu darbiniekiem u.c., lai uzzinātu

jauniešu vēlmes un vajadzības un pārvalžu redzējumu, kā tās īstenot. Tāds ir projekts Jaunatnes starptautisko projektu aģentūras konkursā. Tikšanās pagastos: 2. augustā

10.00 Īvandē un 14.00 Padurē, 3. augustā 10.00 Kurmālē un 14.00 Turlavā, 4. augustā 10.00 Snēpelē, 7. augustā 10.00 Gudeniekos un 14.00 Ēdolē, 9. augustā 10.00 Pelčos

un 14.00 Vārmē, 10. augustā 10.00 Kabilē un 14.00 Rumbā, 11. augustā 10.00 Rendā, 14. augustā 10.00 Laidos.

Lāsma Reimane

Ar pozitīvisma elpu

„Cik viesu pie mums būs bijis šajā sezonā, varēšu pasacīt vien gada nogalē,” ar plašu smaidu, sagaidot *Kurzemnieku*, saka Riežupes smilšālu saimniece ceturtajā paaudzē Inese Štofregena.

Ceturtdienas, 20. jūlija, pievakari te par klusu nenosauksi – cilvēku čalas nenorimst: kā vieni aiziet, tā otri nāk vietā. „Šodien ir skaļi, jo interesentu netrūkst,” teic alu saimniece. „Dienas pirmajā pusē ciemojās arī daudz ārzemju tūristu, tālākie bija no Portugāles. Taču katru dienu tā nav. Tā saucamajās klusajās dienās cilvēku ir krietni mazāk – varbūt ap desmit.”

VIENOS ZIEDOS

Stāvvietā un arī pa ceļam uz smilšālām acis piesaista krāšņie ziedi, rotaļu laukums, soliņi, dažādi dekoratīvie elementi utt. Uz jautājumu, kurš ir idejas autors, saimniece atbild: „Laikam jau es. Protams, lielos celmus un baļķus pati nevēlu, palīgā aicināju strādniekus. Daļu baļķu dabūju pirms vairākiem gadiem – kad tehnikums tos nolietojuma dēļ gribēja mest projām, es biju klāt un paņēmu. Cik nu varējām, kokmateriālus salīmējām un salabojām. Ar atjaunošanu un krāsošanu gan pati ņemos, jo man tas ļoti patīk.” Alu īpašniece atzīstas, ka, viņai atbraucot ar puķu kalniem, meitenes gides saķērušas galvu. „Kā nu ne, jo kādam jau tās arī jālej, bet ūdens šeit nav, mazais dīķītis tepat blakus ir izsmelts. Tagad ūdeni vedam kannās. Lielu paldies gribu sacīt puķu audzētāju Liņķu ģimenei – no viņiem tās pārku, viņi zina manu gaumi, ieklausās vēlmēs. Izveidojusies laba sadarbība.”

NAV VIEGLI – TŪRISTS JĀUZRUNĀ

Saimniece pārliecinājusies: lai tūrisma objekts radītu par sevi

Pirms pāris gadiem smilšālas piedzīvoja nobrukumu, kas aizsedza ieeju.

„Pēc šī pārbaudījuma iegūts sirdsmiers,” saka Riežupes alu saimniece Inese Štofregena.

Fotosiena. Ikviens var aplūkot alu saimniekus četrās paaudzēs: pirmā ir Ķimeļu ģimene, tad Neziņu ģimene, Gefija Štofregena un Inese Štofregena. Tagadējai īpašniecei spēku turpināt iesāktu devusi Kuldīgas novada uzņēmēju gada balva tūrisma 2016. gadā.

interesi, diezgan daudz naudas jāiegulda reklamā. „Nelielā aptaujā esmu secinājusi, ka vislabākā reklāma tomēr ir tā, ka cilvēks otram iesaka aizbraukt, paskatīties, cik šeit skaisti,” saka I.Štofregena. „Neslēpšu: sākumā pat stāvējām uz Ventas tilta, ķērām tūristus un teicām, lai brauc apskatīt arī

Uzziņai

- Riežupes smilšālās baltās smiltis iegūtas līdz 1940. gadam. Tad alu garums bijis ap 2 km. Pašlaik to kopgarums esot 460 m, un tā ir garākā alu sistēma Latvijā.
- Riežupes alas izcirstas baltajā smilšakmenī vairāku gadsimtu laikā, smiltis ņemot trauku beršanai un istabu izkaisīšanai augstos svētkos pēc senlaiku paražas, vēlāk – stikla rūpniecībai. Vēl pirms 1. pasaules kara smiltis lietoja Ozolnieku stikla fabrika, brīvvalsts laikā arī Ilģuciema stikla rūpnīca Rīgā.

alus.” Smilšālu mantiniece atzīstas, ka vieglāk bijis, kad par gidi strādājusi pati: grupu izvadījusi un varējusi ievilkt elpu. „Bet tagad jākārto tik daudz dokumentu, jāmaksā nodokļi, darbiniekiem alga, jā rūpējas par alām, par divu hektāru plašo parku! Biznesā nav viegli. Mani iedvesmo

Šeit patīk fotografēties jaunlaulātajiem.

pasaulē zināmais uzņēmējs Ričards Brensons, arī viņa atziņa: „Ja tev ir labs vadītājs, būs arī laba komanda.” Un tas ir tiesa – par to esmu pārliecinājusies.”

IZTUR SENČU PĀRBAUDĪJUMU

Pirms pāris gadiem I.Štofregena bija jātiek galā ar pamatīgu pārbaudījumu – kalna nobrukumu, kas aizsedza tieši ieeju. „Atjaunošana prasīja pamatīgus ieguldījumus, varētu teikt, iznāktu kārtīga māja 50 tūkstošu vērtībā,” turpina alu saimniece. „Bija smags laiks. Katrs baļķis

pa vienam jānones lejā. Ierīkojām arī meliorāciju. Varbūt kāds būtu padevies, bet tikai ne es! Ticu augstākiem spēkiem, arī tam, ka senči palīdz. Viņi mani tā pārbaudīja: „Ja, meitēn, izturēsi, tad tevi alās laižam iekšā.” Mēs iztiekam ar pašu ieņēmumiem, nav aizņēmuma vai Eiropas naudas. Tāpēc viss tiek darīts lēnām, pakāpeniski.”

Nākotnes ieceres esot atkarīgas no tūristu pieplūduma. „Domāju, ka savu artavu dodam arī Kuldīgas attīstībai, jo ne jau tikai Ventas rumbu te brauc skatīties,” ir pārliecināta alu saimniece.

Brīvlaikā spēlē minigolfu

Visu vasaru Rumbas pagasta pārvaldes zālē notiek minigolfa turnīrs, kurā par labākā spēlētāja godu sacenšas skolēni.

Dienā, kad viesojās *Kurzemnieks*, ar vienādu punktu skaitu sacīkstes beidza Lauris Buliņš un Valentīns Klevinskis. Kā jau kārtīgā turnīrā, uzvarētājs var būt tikai viens, un pēc papildu izspēles precīzāks izrādījās Lauris.

Dalībniekiem jāiziet 11 līmeņu trase. „Katrā piegājienā ir pieci sitienu. Ja ar tiem bumbiņu bedrītē netrāpa, spēlētājs saņem septiņus punktus; ja trāpījums ir precīzs jau ar pirmo sitienu, tad tiek pie viena punkta. Jo mazāk punktu, jo labāk,” skaidro pagasta sporta dzīves vadītāja Baiba Rozevska. „Dienas turnīrā tiek sumināts

labākais, bet beigās rezultāti tiks apkopotīti un kopvērtējumā labākie apbalvoti gan zēniem, gan meitenēm.” B. Rozevska novērojusi, ka bērni minigolfa prasmes apgūst ar prieku. Vienā turnīrā piedalās ap desmit interesentu.

Viņu vidū ir arī Toms Kiršteins (10 gadu): „Ļoti vēlos iemācīties bumbiņu iesist ar pirmo sitienu, bet tas vēl nav izdevies, daudz jātrenējas.” Roberts Gluškovs (9): „Man brīvlaiks patīk tāpēc, ka daudz laika varu pavadīt kopā ar draugiem, taču visvairāk mums patīk spēlēt bumbu.” Savukārt Toms brīvlaikā aizņemts arī ar citu nodarbi: „Aizraujos ar akrobātiku. Jau no septiņiem gadiem mājās mācos trikus. Rudenī, kad mamma būs ieguvusi automašī-

nas vadītājas tiesības un varēs mani izvadīt, domāju apmeklēt kādu fitnesa studiju, kurā mācīties vingrošanu un dejošanu.”

Pēdējais minigolfa turnīrs notiks 10. augustā.

Skolēnu minigolfa sacensībās startē Toms Kiršteins.

Nedēļas nogalē visi kopā

Svētdien, 6. augustā, 13.00 Ventas ciemā pie brīvā laika centra *Bukaiši* jaunrā ģimenes dienā aicināts piedalīties ikviens Rumbas pagasta iedzīvotājs.

Vispirms pagasta teātris rādīs uzvedumu *Zaķis un Bruņurupuciene*, pēc tam divas trīs stundas varēs pildīt interesantus uzdevumus, iesaistīties radošajās darbnīcās.

Vairākus gadus pagastam ir tradīcija ģimenes pasākumu rīkot augusta pirmajā svētdienā. Tāpat augusta otrajā pusē tiek organizēta sporta diena. Tautas bumba, skriešanas disciplīnas un jaunrās stafetes būs gan Mežvaldē, gan Novadniekos, bet Ventas ciemā – arī futbols.

Inta Jansone

Ineses Štofregenas arhīva un Lāsma Reimanes foto

Lappuse tapusi sadarbībā ar Kuldīgas novada pašvaldību.

No inku dievu ēdiena līdz mūsu galdam

„Par laimi, Dievs mums devis kartupeli, un hercogs Jēkabs to atvedis uz Kurzemi. No inku dievu ēdiena tas kļuvis par mūsu maltīti,” tā Padures uzņēmuma *Upeskalni AB* rīkotajā Kartupeļu dienā atzina pasākuma vadītājs Andris Grīnvalds. Viņa vārdu patiesumu pierādīja arī viesi Ilze Jurkāne un Artis Paegle. Jurkānes kundze audzētājiem un pārstrādātājiem pastāstīja par sevi, kā arī parādīja, kā top trīs ēdieni, kuros galvenā vieta ir kartupelim. Savukārt A.Paeglis atklāja, cik ilgi nācies cīnīties, līdz viņa izlolotais uzņēmums *Jersika's Chips* uzņēmis apgriezienus.

Kurzemnieks saimnieko Jersikā

Uzņēmējs Artis Paegle domu par čipsu ražošanu lolojis teju 20 gadu. Bankās projektus iesniedzis un atteikumu saņēmis piecas reizes: „Bet galvenais ir ticēt, un viss notiks!”

ATSAUCĪGI CILVĒKI

Uzņēmums *Jersika's Chips* Jersikas pagastā netālu no Līvāniem tapis pirms gada. Ciemā ir 750 iedzīvotāju, bezdarba līmenis bijis samērā augsts, tādēļ ražotnei liela nozīme. Kaut gan A.Paegle ir no Dundagas un sākotnēji gribējis darboties dzimtajā pusē, vieta izvēlēta citur, jo projekta sagatavošanas laikā Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija aicinājusi veicināt uzņēmējdarbību Latgalē. Jersikā atrasti atsaucīgi cilvēki, veidojusies sadarbība ar Līvānu novada pašvaldību.

JAUNA TEHNOLOĢIJA

Ideja par čipsiem Ārtim radās, apmeklējot pārtikas rūpniecības iekārtu izstādi Viļņā. Tur prezentēta kāda beļģa garāžā radīta un vēlāk pilnveidota iekārta, kas ļāva čipsus ražot pēc jaunas tehnoloģijas. „Populārākais veids ir kartupeļus sagriezt šķēlītēs, izvērtēt eļļā, apstrādāt ar garšvielām un sapažot maisiņos. Otrs veids – no kartupeļu pārslām gatavot biežputru, izlīdzināt plānā kārtiņā un izspiest dažādas formas. Ir vēl trešā tehnoloģija, pēc kuras top Jersikas čipsi, izmantojot kartupeļu pusfabrikātus – mikropeletes jeb kartupeļu granulu un pārslu maisījumu. Tās vakuumā izplešas, uzsprāgst un pēc tam augstā temperatūrā tiek presētas čipšos. Eļļa netiek izmantota. Tehnoloģija ir līdzīga, kā cepot bada pankūkas. Mikropeletes tiek piegādātas no Itālijas, jo Baltijas valstīs tādas neražo,” A.Paegle pasūrojas.

JĀCEĻ RŪPNĪCA

Uzņēmējs pārliecināts, ka Latvijā jāceļ

Ēdienu ekspertei Ilzei Jurkānei palīgā nācis čipsu ražotājs Artis Paegle. Viņš visus mierina, ka pēc profesijas ir pārtikas tehnologs, tādēļ tiesīgs te atrasties. Savukārt I.Jurkāne priecājas, ka nav jāspēlē solo.

kartupeļu granulu un pārslu rūpnīca, jo pēc šiem pusfabrikātiem visā pasaulē ir liels pieprasījums: „Savulaik maizei, lai tā būtu puftīga, pievienoja vielu, ko ieguva no cilvēka matiem, tagad klāt liek kartupeļu pārslas. Cilvēks ir slinks mizot un vārīt – labāk pārslas sajauc ar pienu, un biežputra gatava! Latvijā rūpnieciski tiek pārstrādāti labi ja 5% kartupeļu.”

Problēma tā, ka granulu iekārta ir ļoti jaudīga – lai to noslogotu, stundā jāpārstrādā trīs tonnas kartupeļu. A.Paegles uzņēmums dienā saražo 3500–4000 paciņu čipsu, viņa ražotnei vien pietiktu, ja granulu rūpnīca strādātu stundu dienā. Iespēju viņš saskata audzētāju un pārstrādātāju kooperācijā.

A.Paegle pats čipšus pārāk daudz neēdot, tomēr par saražotajiem ir lepns: „Mūsu čipsi nav tik ektīgi kā pārējie. Bet tehnoloģijas dēļ tie mutē izkūst, un tos var ieēst daudz, taču lielu seku nebūs, jo eļļa un garšvielas lietotas mazāk.”

Ilze Jurkāne:

„Mans mērķis ir pēc iespējas vairāk ēst latviešu produktus, izmēģinot dažādu tautu ēdienus.”

Artis Paegle:

„Kartupeļu audzētāju biznesa iespējas saskatu granulu un pārslu ražošanā. Pēc tām ir milzīgs pieprasījums, jo cilvēki kļūst slinki – negrib kartupeļus mizot, bet labprāt samaisa pārslas ar pienu, iegūstot biežputru.”

Latvijas produkti dažādu tautu receptēs

Ēdienu ekspertes Ilzes Jurkānes meistarklase, kurai viņa ar vietējām palīdzēm gatavojās visu rītu, notika *Upeskalnu* mājas pagalmā, kur par labasjūtu rūpējās saimniece Baiba Mikāla.

Ir tāda vietne *Gardēži.lv*, tajā apkopoti gardākie stāsti. Esmu izbraidījusi 34 vietās, lepojos ar fantastiskiem uzņēmējiem, kas pārvarējuši krīzi, rada jaunus produktus un eksportē.”

GASTRONOMISKA LIELPILSĒTA

„No kartupeļiem var pagatavot ļoti daudz garšīga. Pirmais, kas nāk prātā, – pankūkas, bet to prot visi, tādēļ meistarklasē piedāvāju trīs citas lietas. Pirmais būs dips (mērce), ko es saucu par amerikāņu rasolu. Tas ir brīnišķīgs gan Jāņos, gan vasaras viesībās. Ēdams ar kartupeļu čipsiem, kurus izmanto kā karotīti, tādēļ nevajag smērēt daudz trauku,” stāsta I.Jurkāne.

Otrs ēdiens – kartupeļu un puravu zupa, ko lēto izejvielu dēļ varot dēvēt arī par nabaga ļaužu spargēļu zupu. Trešie bija Nicas salāti. I.Jurkāne atzīst, ka pašai mīļākā ir franču recepte: saldā krējuma ar ķiplokiem vārīti kartupeļi, kas pēc tam pārkaisīti ar sieru un apcepti cepeškrāsnī. „Tas ir vienkārši, bet ļoti garšīgi!” viņa smejas.

Pavasārī I.Jurkāne Kuldīgā viesojās Restorānu nedēļā: „27 stundās mēs ar Baibu padām deviņās vietās. Ventspilī nav, kur ēst, arī Rēzeknē, Liepājā ir tikai pāris vietu. Uzskatu, ka Kuldīga ir gastronomiska lielpilsēta. Turklāt ēdiens šeit kvalitatīvs – tā man bija liela bauda.”

Viešņa atzinās, ka šurp braukusi tāpēc, ka Baibai ir laba draudzene, kā arī viena no trim Mikālu meitas Elizabetes krustmātēm.

LEPNA PAR UZŅĒMĒJIEM

I.Jurkāne stāstīja, ka sirdī ir kurzemniece: tēvs bijis saldenieks, vectētiņš – Lutriņu pagasta vecākais. „Viņu, protams, 1949. gadā nošāva, sak' lai nemaisās. Tēvs jau bija aizbēdzis. Es piedzimu Amerikā. Tagad Latvijā esmu 26 gadus. Visu mūžu jau nebiju saistīta tikai ar ēdienu un televīziju. Savulaik biju bankiere, ieviesu šeit bankomātus un debetkartes. Tagad man ir pilnīgi cita nodarbošanās – braukāju pa Latviju, iepazīstos ar uzņēmējiem, kas saistīti lielākoties ar ēdie-

ILZES JURKĀNES KARTUPEĻU RECEPTES

PIEKRAUTAIS DIPS JEB AMERIKĀŅU RASOLS

(10–15 cilvēkiem)

Laiks: 30 minūtes.

Vajadzēs: lielo un mazo skābo krējumu, mazu iepakojumu Latvijas svaigā siera, 200 g Čederas siera (vēlams, oranžā, lai skaistāk), 400 g plāni sagriežta bekona, saulē kaltētus tomātus eļļā, vienu divas daiviņas ķiploka, sāli, piparus, čili (ja vēlas, Provansas vai Vidusjūras garšvielas), lokus (viegli ir sagriezt ar šķērēm), dažādu garšu čipšus.

Kā pagatavot: bekona šķēlītes kārtīgi izcep, nosusina uz papīra dvieļa un salauz gabaliņos. Sagriež lokus, sarīvē sieru, sasmalcina tomātus, bļodā pievieno skābo krējumu, svaigo sieru, bekonu, ķiplokus, garšvielas. Visu sajauc, pagāršo. Dipam jāiznāk diezgan biežam. Ja vēlas šķidrāku, var pielikt majonēzi, papildināt ar krējumu, var likt arī sagrieztas olīvas. Servē ar čipšiem.

Piekrautais dips ir laba mērce dārza ballītēs – nav jāsmērē trauki. Bet pirksti gan pēc tam vai nu jānolaiza, vai jāmazgā.

NICAS SALĀTI

(6–8 cilvēkiem)

Laiks: stunda.

Vajadzēs: * salātiem: astoņus jaunus kartupeļus, 800 g zaļo pākšu pupiņu, 10 nelielus, ļoti gatavus tomātus, vienu nelielu, plāni sagrieztu sarkano sīpolu, 100 g melno olīvu, divas ēd.k. kapātu pētersīļu, sāli, piecu piparu maisījumu, sešas cieti vārītas olas, sagrieztas četrās daļās, divas kārbīņas tunča eļļā, sagrieztus lociņus;

* mērcei: ēd.k. Dižonas sinepju, četras ēd.k. sarkanā etiķa, trīs šķipsniņas cukura, ¼ tēj.k. sāls, ½ tēj.k. piecu piparu maisījuma, divas ēd.k. olīveļļas, var piespiest daiviņu ķiploka.

Kā pagatavot: mērci gatavo pirmo, visas daļas sajaucot. Novāra pupiņas. Ja svaigas – piecas minūtes vāra, tad liek aukstā ūdenī; ja saldētas – uzvāra un ātri liek aukstā ūdenī, nokāš. Kartupeļus vāra 15 min., uzmanoties, lai neizjūk. Nedaudz atdzesē, sagriež šķēlēs vai daiviņās, liek lielā bļodā. Pievieno pupiņas, tomātus, sīpolus, olīvas, pētersīļus, nedaudz piparu un sāls. Uzlej pusi mērces, kārtīgi samaisa. Servējamo vai individuālos šķīvjus izklāj ar salātlapām, uzliek salātus, pa virsu olu daiviņas un tunča gabaliņus. Pārlej ar atlikušo mērci. Pasniedz pārkaisītus ar lociņiem vai rukolu.

AUKSTĀ KARTUPEĻU UN PURAVU ZUPA VICHYSOISE

(8–10 cilvēkiem)

Laiks: trīs stundas ar dzesēšanu.

Vajadzēs: četrus puravus, divas ēd.k. sviesta, sakapātu sīpolu, 600 g nomizotu, sakapātu kartupeļu, 330 ml vistas buljona, 2 tēj.k. sāls, 330 ml piena, 330 ml saldā krējuma, baltos piparus.

Kā pagatavot: puravu kārtīgi nomazgā un nosusina, pārgriež uz pusēm, sagriež ripiņās. Katlā sakarsē sviestu un 10 minūtes sautē puravu un sīpolus, pievieno kartupeļus, buljonu un sāli. Lēni vāra 30 minūtes. Pielej pienu, ļauj uzvārīties, noņem no plīts. Pa porcijām blendē un pilda lielā bļodā. Pielej saldo krējumu, pieber piparus. Bļodu liek lielākā ar ledu un ūdeni, maisa, līdz zupa auksta. Apšedz un vēl patur ledusskapī. Pasniedz tasītēs, pārkaisa ar maurlociņiem vai lokiem. Garšīga arī silta.

Labā prakse ārvalstīs

33 audzēkņiem no Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikuma (KTTT) programmas *Erasmus+* projekta *Inovatīvas kompetences – labākais ieguldījums reģionu attīstībā* aizvadītajā mācību gadā deva iespēju praksē strādāt modernos uzņēmumos ārvalstīs.

PLAŠĀKS REDZESLOKS

Jaunieši strādāja četros Vācijas, trijos Itālijas, divos Apvienotās Karalistes un vienā Portugāles, Zviedrijas un Slovākijas uzņēmumā. Prakses laiks – katram četras nedēļas, bet atšķirīgā laikā: no gada sākuma līdz pat jūnija beigām.

Kā stāsta KTTT projektu vadītāja Lāse Juska, galvenais mērķis bijis palīdzēt audzēkņiem pilnīgāk apgūt izvēlēto profesiju, ļaujot iepazīt prasības Eiropas darba tirgū. Ir cēlies viņu zināšanu līmenis, apgūtas jaunas prasmes un paplašinājusies ne tikai izpratne par specialitāti, bet arī redzesloks citās jomās. Visi tēriņi (ceļš, naktsmītne, dienas nauda) finansēti projektā.

NOKERT IDEJAS

Vēl šajā projektā pieredzi guvuši pedagogi. KTTT skolotājas Iveta Roga, Dace Čine un Ausma Štāle kompetenci paaugstinājušas modernās profesionālās izglītības iestādēs Dānijā, Slovēnijā un Spānijā. Katrai praktiķu grupai nedēļu līdz braucis tehnikuma skolotājs.

L.Juska audzēkņus pavadījusi uz Portugāli: „Skolotājiem vajag

Kristers Ābele vēlas kļūt par pavāru, bet arī viesmīļa darbs Slovākijas viesnīcu tīkla *Fis* restorānā viņam patīcis. Attēlā kopā Jāni Reinholdu, otru praktiķu no Kuldīgas.

arī atslēgties no ikdienas, lai ieraudzītu, kas notiek citur pasaulē. Tā var noķert labu ideju, brīnīties, ka paši varējām par to iedomāties, bet nebija laika. Arī skolotājiem nepieciešama ilgtspējīga izaugsme, lai jaunās zināšanas prasmes nodotu audzēkņiem. Tas ir abpusēji, jo arī mēs iegūstam no jauniešiem, kuri, atgriezušies no prakses, prezentē tur apgūto. Redzam, kā viņi strādājuši ārvalstīs un kas vēl darāms mācību jomā.”

Topošie automehāniķi Mārtiņš Simons, Artūrs Pavlovskis un Ritvars Rozentāls apgūst iemaņas mācību uzņēmumā Zviedrijas pilsētā Līdšēpingā.

Portugāles pilsētas Esposendes tūrisma informācijas centrā praksē tehnikuma tūrisma nodaļas audzēknes: Anete Jankovska, Krista Paula Knupke, Dana Korņejeva, Elīna Anna Tumpele, Līga Iesalniece. Otrā no labās – portugāliete Aurora Portela.

VIEDOKĻI

Noteikti brauktu atkal

Jauniešu ieguvumi ir līdzīgi: cita pieredze, labi darba un sadzīves apstākļi, iespēja redzēt, kā strādā citur, un vienlaikus piedzīvot ceļojumu.

Uzņem labu filmu

Krista Paula Knupke un vēl četras topošās tūrisma speciālistes no 21. maija līdz 24. jūnijam Portugālē praktizējās tūrisma informācijas centrā Esposendē – pilsētā pie Atlantijas okeāna. No rītiem pie biroja izlika karogus, novietoja iznomājamos velosipēdus, runāja ar tūristiem, gatavoja un tulkoja bukletus. Galvenais devums un arī guvums – veidota īsfilma par Esposendi. To atzinīgi novērtējis gan pilsētas mērs, gan tūrisma speciālisti. Latviešu meiteņu uzņemto filmu Portugāles reklāmas nolūkos pieprasījušas arī citas aģentūras.

„Vērtīga prakse, jo nesēdējām biroja pie papīriem, bet darbojāmies,” uzsver Krista Paula. „Iemācījāmies informāciju pasniegt tā, lai tūristi klausītos ar interesi. Daudz redzējām, bijām arī sērfof – mājās mums tādas iespējas nebūtu. Tehnikumā mācāmies spāņu valodu, kas līdzīga portugāļu. Ja arī kādā veikalā ar to nepietika, sapratāmies ar žestiem, jo tur ir ļoti sirsnīgi cilvēki.”

Augstu kalnos

Kristers Ābele mācās par ēdināšanas pakalpojumu speciālistu un jau izlēmis, ka pēc nepilna gada, kad tehnikumu beigs, būs pavārs. Praksē Slovākijā viņš norīkots par viesmīli viesnīcas *Fis* restorānā, kas atrodas mazā pilsētiņā augstu kalnos (1,4 km v.j.l.) un kur var aizbraukt tikai ar vilcienu vai iet kājām. „Jāapkalpo dažādu tautību tūristi. Vieni no pēdējiem manā praksē bija japāņi – tad beidzot dzirdēju angļu valodu. To neprot pat daļa viesnīcas personāla. Ar vecākiem cilvēkiem sarunājos krieviski, ar jaunākiem – angļiski. Kaut kā galā tikām. Uzņemšanā praksē strādāja arī viens vācietis – sadraudzējāmies. Daudz apguvu pašmācībā, vērojot, kā darbojas pieredzējušie.

Klimats kalnos cits, tomēr tas netraucēja ne strādāt, ne apskatīt kādas vietas, iepazīt Slovākijas kultūru. Tā kā mani radi dzīvo Itālijā, gribēju tikt praksē tur, bet varēja tikai tad, kad man jākārto eksāmeni. Par braucienu uz Slovākiju priecājos, jo ieguvu ļoti daudz. Pirmoreiz biju no mājām prom mēnesi – iemācījies patstāvību. Nākamgad mēģināšu tikt uz Itāliju.”

Valodas nozīme

Vienā no Itālijas lielākajiem kūrortiem Rimini martā praksē bija kuģniecība Ance Mediņa un vēl trīs KTTT ēdināšanas nodaļas audzēknes. „Labā prakse viesu apkalpošanā ārzemēs, itāļu ēdieni un kultūra, kā arī brīnišķīgs piedzīvojums,” jaunieši nosauc trīs lielākos guvumus. „Daudz iemācījies, un to varēšu izmantot, gan apgūstot profesiju, gan strādājot. Paplašināju angļu valodas zināšanas, lai gan tur tā nav tik populāra. Taču daudz ir krievu tūristu – tā kā mēs pratām krieviski, mūs uzreiz ievēroja. Saprātu, ka ir vērts mācīties vēl citas svešvalodas. Kad piedāvāja programmas *Erasmus+* iespējas, nolēmu nekavējoties pieteikties, kaut mazliet baidīja neziņa par svešo vidi – tik tālu patstāvīgi nebiju devusies. Taču viss izdevās labi. Mūsu darbs novērtēts, arī par mūsu iedziļošanās svešā vidē tika gādāts.”

Salabojā skolotāja auto

Četriem KTTT autotransporta nodaļas audzēkņiem prakses vieta Zviedrijā bija Līdšēpingas ģimnāzija, kurā var apgūt arī profesiju. Artūrs Pavlovskis stāsta: „Zviedru skolotāji bija atsaucīgi – pamācīja, parādīja, kā labāk darāms, bet daudz ļāva strādāt patstāvīgi. Uzticēšanās bija liels pārsteigums. Pirmais darbs – skolotājam salabojām auto, un viņš bija ļoti priecīgs. Zviedrijā ir cits līmenis: vairāk praktisko nodarbību, mazāk teorijas. Brīvs mācību apmeklējums, var neiet uz nodarbībām. Daudzi mācās patstāvīgi, un eksāmenu gandrīz visi noliek. Protams, tur daudz labāka ir tehniskā bāze – skolā gandrīz tāda kā servisā. Vienīgā atšķirība, ka automehānikas nodaļā blakus remontdarbnīcai ir klase ar stikla durvīm un var redzēt, kā skolēni mācās.

Dzīvojam hostelītī, visi četri vienā numuriņā. Paēdām brokastis, tad uz skolu, tur visiem pusdienas par brīvu, bet vakariņas restorānā. Par dzīvošanu un naudu galva itin nemaz nebija jālauza. Tā bija mana pirmā prakse citā valstī. Nedomāju, ka būs tik labi.”

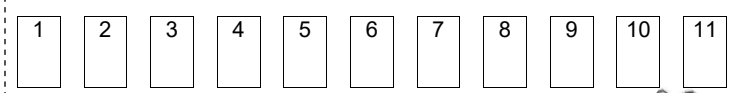
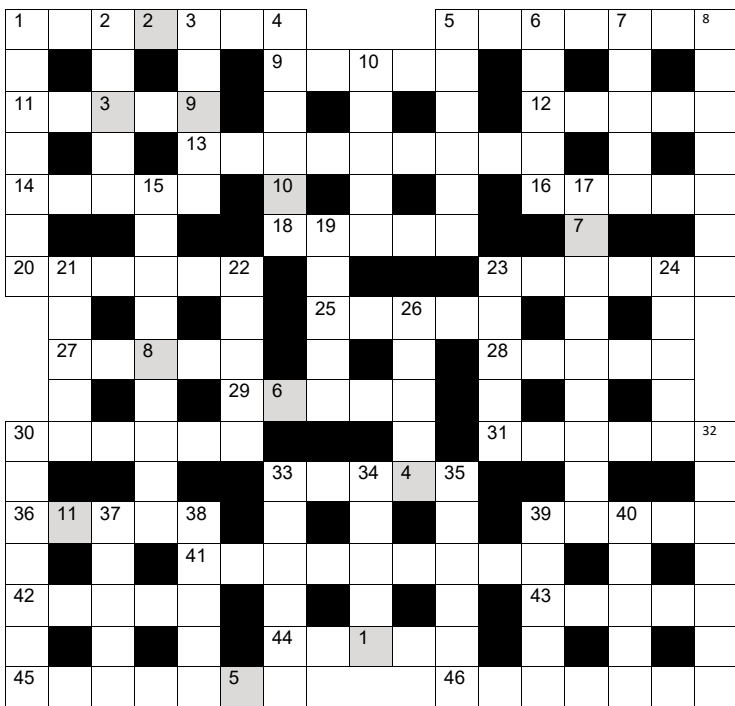

Erasmus+

Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikuma īstenoto programmas *Erasmus+* projektu līdzfinansē Eiropas Savienība.

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Veidojusi Daina Skribāne.

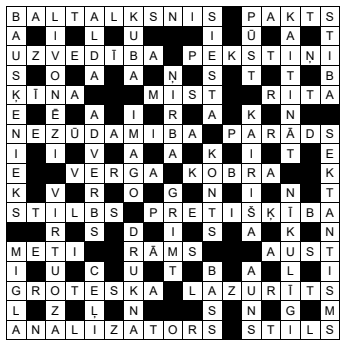
Risinājumu gaidām līdz 2. augustam.

Horizontāli: 1. E.Melngaiļa kora dziesma. 5. Viena no senajām kuršu zemēm. 9. Dienvidu krūms ar sīkām, mūžzaļām lapām un baltiem ziediem. 11. Sengrieķu pilsēta un templis Parnasa kalnā Vidusgriekijā. 12. Noteikta distances daļa sporta sacensībās. 13. Amatnieks, kas izgatavo koka priekšmetus. 14. Grumba. 16. Amariļļu dzimtas augs ar biežām, gaļīgām lapām. 18. Žurnāls Latvijā. 20. Robains, gaļīgs veidojums dažiem putniem uz galvas. 23. Priekšmets šķidru vai beramu vielu ievietošanai. 25. Klasiska japāņu dzejas forma. 27. Seni priekšteči. 28. No purva augu atliekām izveidojies iezis. 29. Itāļu komponista Dž.Pučīni opera. 30. Krāšņa rudens puke. 31. Eskimosi. 33. Tēls brāļu Kaudzīšu romānā *Mērnieku laiki*. 36. Gaujas pieteka. 39. Mazliet mitrs. 41. Konstitūcija. 42. Gāzties. 43. Valsts Āzijā, kuras galvaspilsēta ir Bagdāde. 44. Latviešu komponists (1946). 45. Valdemārpils senais nosaukums. 46. Tādi, kas viegli drūp, lūst, plaisā.

Vertikāli: 1. Mākslinieku biedrība Latvijā (1924–1940). 2. Rīgas kinostudijas mākslas filma *Kapteinis ...*. 3. Liels skujkoku mežu apgabals Sibīrijā un Z-Amerikā. 4. Audi, kas veido zoba ārējo kārtu. 5. Sainis (sar.). 6. Sena tirdzniecības pilsēta Mazāzijas rietumu piekrastē. 7. Ventas pieteka. 8. Dāņu fiziķis (1777–1851). 10. Ienākums, ko regulāri saņem no īpašuma vai zemes bez īpašnieka darba. 15. Augstākā ranga diplomātisks pārstāvis citā valstī. 17. Labība. 19. Lielas mucas. 21. Daudzgadīgs mazlēpju dzimtas ūdensaugš. 22. Augstvērtīga tīršķirnes kultūraugu sēkla. 23. Medību šķirnes suņi. 24. Spēcīgi sist (pār.). 26. Tādi, kas ir trūli, neuztrīti. 30. Skatījums, viedoklis. 32. Uzskati, domas. 33. Tehnikā – mašīna kravas pacelšanai vai pārvietošanai. 34. Mazvērtīgs, sīks priekšmets. 35. Sadauzīt. 37. Žurnāls Latvijā *Rīgas ...*. 38. Aizdusa. 39. Sieviešu dzimma bērns. 40. No koka darināts spīlveida priekšmets ūdu glabāšanai.

Atminējumu, izgrieztu no laikraksta (ne kopētu), sūtiet uz redakciju *Krustvārdu mīklu konkursam, Kurzemieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemetiet redakcijas vēstuli kastītē! Balva vērtīga dāvana.

Pareizi atbildējuši: Katrīna Speciusa, Gunta Vāciete, Velta Višņevska, Helēna Remerte, Biruta Insberga, Elīta Putniņa, Egīta Saulgrieze, Vilnis Bēniņš, Bruno Mekšs.

KULDĪGAS BIBLIOTĒKĀ

Viss par ārstniecības augiem

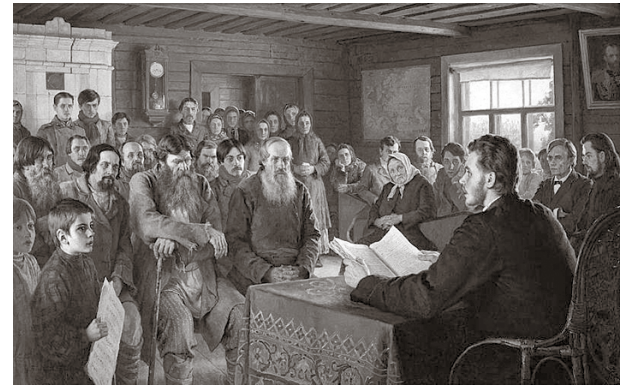

Kuldīgas bibliotēkā pieejama Vijas Eniņas grāmata *Veselība pie mājas sliekšņa*, kurā apskatīti 100 populārākie ārstniecības augi Latvijā. Lasītājs uzzinās, ko, kad un kā vākt, žāvēt un uzglabāt, kāda ir katra auga iedarbība un ķīmiskais sastāvs, kā lietot dažādas no augiem iegūtās drogas. Apraksti un krāsainās fotogrāfijas atvieglos augu atpazīšanu dabā.

KONKURSIŅŠ

Tēlotājmākslas spēle

122. kārta
Šis mākslinieks (1868–1945) bija Krievijas impērijas laika gleznotājs. Viņš mācījies Maskavas Glezniecības, tēlniecības un arhitektūras skolā, vēlāk studējis Sanktpēterburgas Mākslas akadēmijā. Papildinājis zināšanas Francijā, Vācijā un Itālijā. Kad kādu viņa gleznu iegādājās Krievijas ķeizariene Marija Fjodorovna, mākslinieks kļuva slavens. Krievijas pilsoņu kara laikā pārcēlies uz dzīvi Latvijā. Gleznojis Latgales ainavas un zemnieku portretus. 1991. gadā Latvijas Mākslas muzejā un 2016. gadā Rīgas biržā notika viņa darbu izstādes.

Atbildes gaidām līdz 3. augusta 12.00: *Tēlotājmākslas spēle, Kurzemieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv, vai redakcijas durvju pastkastītē. Pēc balvas gaidām **AUSMU KREIDERI**.
121. kārtas atbilde: Džons Bauers, *Troļļi un princese*, 1915.
Pareizi atbildējuši: Velta Višņevska, Ingars Neimanis, Ausma Kreidere, Guntis Obodņikovs.

MANA AIZRAUŠANĀS

Kādreizējais motosportists audzē vīnogas

Skrundenieks Ādams Vera (vairāk saukts savā otrajā vārdā par Vilni) pat pensijas gados nespēj sēdēt klēpī saliktām rokām – ja nevar vairs kā jaunībā ar mopēdu pa neceļiem triekties un piedalīties starptautiskās sacensībās, tad darbs saimniecībā sauc ik brīdi.

Par trakajiem motosporta laikiem liecina fotogrāfijas un medaļas.

PĒC KARA – TRŪCĪGI

Rādot albumus ar gandrīz vai unikālām motosporta sacīkšu bildēm un daudzās medaļas, agrākais sportists mēģina atcerēties pirmo spēkratu. Laikam jau pirmie bijuši uz četriem riteņiem, jo jaunībā viņš strādājis laukos Vilgālē un jau 16 gados izmācījies par traktoristu. „Pēc kara tehnika bija ļoti trūcīga, varbūt kāds pavecs velosipēds sētā, bet mopēdus gan neredzējām,” atceras sirmis kungs, kuram nākamajos Ziemassvētkos būs 74 gadi. Runājot par biogrāfiju, viņš precizē, ka dzimšanas dienas dēļ laikam ticis pie otra vārda Ādams, kas juku laikos vienīgais palicis pasē.

Latvijā, Krievijā, Ukrainā, Igaunijā.

„Pirms apprecējos, strādāju par šoferi Rīgas lidostā uz specmašīnas – pievedu lidmašīnām degvielu, eļļu. Sportam varēju veltīt brīvo laiku,

bet man bija maiņu darbs. Diennakti nostrādāju, tad divas brīvas, kad varēju ņemties ar mopēdiem. Garākas brīvdienas piešķīra, kad bija treniņnometnes vai lielās sacensības. Mociš pašam jāstella un jāremontē. Gan treniņos, gan sacensībās visādi piedzīvojumi gadījušies. Pa kādiem tik neceļiem, pļāvām un purvjiem nav braukts! Vēlāk uz šosejas gāja vieglāk.

Padomju tehnika ļoti lūza, nebija tāda, kā tagad. Reizēm kaut kas nolūza, degvielas bāka nokrita, dažās sekundēs jāsametina, citādi piešķir soda punktus un par medaļu vairs nevar cīnīties. Ātrums, dubļi trasē, sacensības pat sniegā un salā. Lūk, bilde, kur uz pjedestāla stāvam kažokos un velteņos. Tāpat ekipējums bija pašvaks: nieka ķivere ar brilles. Užgorodā reiz trasē ar stabu tālāk aizskrēju, citreiz trāpīju priedē – mocis galīgi čupā.

Tagad pa tādām trasēm vairs nebrauc. Viena otra trauma bijusi, kauli laužti, bet kopā palikuši.”

VĒL MAZIŅUS PIE STŪRES

Jau kopš jaunības Ā.Vera ņēmies ar tehniku. Kad apprecējies un pārcēlies uz Nīkrāci, motosportu pamazām atstājis, jo te vairs nav bijusi tāda aizrautība un iespēja piedalīties sacensībās. Taču darbošanās ar tehniku (arī koku) kā sirdslieta palikusi. Bērniem un vēlāk mazbērniem rotālietas darinājis, saimniecības ēkas cēlis, traktoros un citus spēkratus saimniecībai un kaimiņiem ķīlējis. Bērni atceras tēta skaitāmpantiņu: „Varde lec, saule lec, mans traktors nelec.”

Dēlu Inartu un meitu Iritu pie moča stūres sēdinājis jau tad, kad kājiņas līdz pedāļiem vēl nav sniegušās. Piemūmies spēkratu pie akmens, lai mazais tiek augšā, un ļāvis braukt. Arī piedzīvojumi gadījušies, bet labāk nestāstīt, jo mamma tos nav zinājusi.

Tagad, juzdamies vēl gana možs, Ādams aizrāviens ar dārzkopību, īpaši ar vīnogām: pats ataudzē stādus, rūpīgi izkopj vīnogulājus, brīžiem pie tiem pavaddot vai visu dienu.

Dainas Tafelbergas teksts un foto

PAGĀTNE

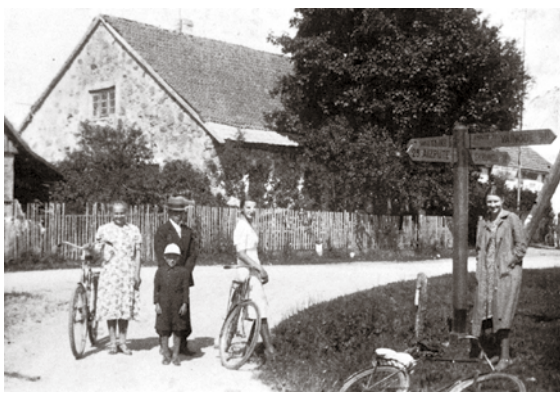
Nīkrāce cauri gadsimtiem

Pirmās brīvvalsts gados

DZELZGALE (APDZĪVOTA VIETA NĪKRĀCĒ)

Par veikala atvēršanu Dzelzgalē *Priekules Ziņās* 1930. gadā rakstā kāds Mockus: „Veikali kā sēnes rodas./ Maz tur pircēji' iekšā dodas.

Jā, tā, lūk, pašlaik iet Dzelzgalē. Bija laiki, kad Dzelzgalē veikalu nevarēja ar skalu atrast – ja kaut ko ievajadzējās, tad vajadzēja ciltot vai nu uz Skrundu, vai Vaiņodi, vienkāršākos gadījumos apmierināties ar Embūtes veikalu, kurš atrodās Embūtes krogā. Pirmo veikalu Dzelzgalē ierīkoja Vaiņodes apkārtnes kooperatīvs Dzelzgaļnieki, esam tā izslāpuši kā briedis sausā vasaras laikā pēc ūdeņa. Tā, ja tas mums par bēdu, būs vairāk veikalu, būs lielāka konkurence, un mēs pa to starpu varēsim dzīvot kā nieres pa taukiem; ja nedos vairs viens – iesim pie otra, bet to es saku – šeftei vaig iet, un vaļas brīvajos brīžos palūgsim mīlo Die-

Dzelzgaļnieku ēka, kurā atradās veikals, pasts un krogs.

Viens solās strādāt tūri par brīvi, lai tikai šeftes ietu, laikam pats pa to laiku dzīvos no pārtariem un svaiga gaisa. Cits atkal solās dot labu precī, vēl cits sola preces uz kredīti, pēc kura mēs, nabaga dzelzgaļnieki, esam tā izslāpuši kā briedis sausā vasaras laikā pēc ūdeņa. Tā, ja tas mums par bēdu, būs vairāk veikalu, būs lielāka konkurence, un mēs pa to starpu varēsim dzīvot kā nieres pa taukiem; ja nedos vairs viens – iesim pie otra, bet to es saku – šeftei vaig iet, un vaļas brīvajos brīžos palūgsim mīlo Die-

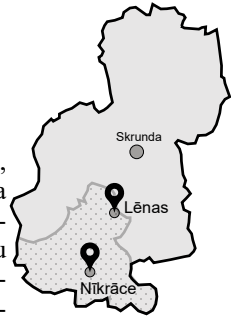
viņu, lai vēl kāds žīdiņš atver šeit veikalu. Lai gan ar žīdiem nav dies kā.”

Dzelzgalē divas reizes gadā notika tirgus – parasti pirms 15. maija un 15. oktobra pie Purvakroga. Tirgus bija liels, jo piedalījās tirgotāji no visa Aizputes apriņķa.

BŪVĒ UN SPĒLĒ TEĀTRI

Skolēnu skaits skolā ap 1930. gadu bija līdz 130. Vairāk bija jaunākajās klasēs, vecākajās turpretī mazāk, jo bērni bieži aizgāja no skolas, to nebeiguši.

Dzintra Liekmane
(Topošās grāmatas fragmenti.
Sākums 2016. gada 24. oktobrī.)

Vietējā mūrnieka Kristapa Rēdliha vadībā 1928. gadā skolai piebūvēja sētas puses piebūvi, ierīkoja cementa kāpnes, atjaunoja logus un durvis, kas bija nolietojušās. Tajā laikā rosīgi bija pašdarbnieki, tika iestudētas lielas lugas. Šajā darbā lieli nopelni skolotājiem Jānim un Marijai Lučiem, Ernestam Kamerovskim, kā arī toreizējiem Nīkrāces skolas skolēniem.

Brīņķu bibliotēkas biedrība 1927. gada pavasarī sāka teātra zāles celtniecību, par bibliotēkas namu izbūvējot bijušās Nīkrāces muižas lopu kūti. Saskaņā ar apstiprinātu plānu ēkā tiek ierīkota plaša teātra zāle: 20 metrus gara, 10,5 metrus plata un 5,4 metrus augsta.

Lai pašdarbnieki labāk apgūtu teātra mākslu, no 1927. gada 16. oktobra līdz 18. novembrim noorganizēts īss Izglītības savienības teātra kurss Brīņķu bibliotēkas biedrībā (Nīkrācē). Lekcijas noklausījās liela daļa Brīņķu pagasta iedzīvotāju, arī Nīkrāces skolas

skolotāji, kuriem tuva teātra spēlēšana. Kursu vakari notika Vormsātes pilī. Kursi beidzās ar Annas Brigaderes drāmas *Ausmā* izrādi 18. novembrī Nīkrāces pamatskolā. Pēc tam virkne kursistu vēl uzstājās ar deklamācijām, kuras publikai, spriežot pēc aplausiem, labi patika.

1927. gada 24. novembrī teātra lektors-instruktors, režisors Lejas-Krūmiņš Rīgā atsauca par kursiem un kursantiem: „Šinī vakarā sev par lielu prieku konstatēju divas disciplīnas uz skatuves un zālē: aktieri neālējās, netirināja rokas un kājas, un publika bija klusa un uzmanīga. Vēlāk man teica, ka dažiem tas neesot patīcis. Ir lauciniekiem divējāda tipa teātri: kultūras faktors un balagāns... Un pēdējā veicināšanai nav nekādi kursi vajadzīgi!”

(Turpmāk vēl.)

PIRMS 20 GADIEM UN TAGAD

Gājiens – Kuldīgas svētku galvenā iezīme

„Jau pusstundu pirms gājiena Andra Grīnvalda rosišanās ar megafonu rokās netieši liecināja, ka tūlīt būs. Atskatot eļļišķīgi saskaņotai motoru simfonijai, pirmie no laukuma izdrāzās antikie motocikli, tā parādot, ka gan braucamajiem, gan braucējiem vēl ir asums kaulos,” tā pirms 20 gadiem *Kurzemniekā* aprakstīts Kuldīgas Pilsētas svētku gājiena sākums.

VISUS VIENO

Pirms 20 gadiem gājiens sākās Pilsētas laukumā un beidzās ar balli Mārtiņsalā. Bet jau daudzus gadus virziens ir pretējs – no vecā tilta uz Pilsētas estrādi, kur pēc tam ir vērienīga balle. Kuldīgas kultūras centra izpilddirektors Andris Grīnvalds: „Atceros, ka visi kopā domājām – vajag ko lielu, kas visus šos svētkus vieno. Toreiz pasākumu nebija tik daudz, tie nebija tik krāšņi, tāpēc domājām, ka vajadzīgs gājiens. Kurš to izdomāja, nevaru pateikt. Sākumā braucu gājienam pa priekšu, jo neviens nezināja, kā tas notiek. Es vairāk strādāju pie tā, lai kolektīvi tiktu salikti secībā un tad galā sagaidīti.

Dalībnieki ir malači! Varētu būt tā, ka viņu ir vairāk nekā pirms 20 gadiem. Parasti ir ap 60 vienībām, arī šogad. Cilvēku skaitu grūti noteikt, jo kolektīvi ir dažādi, pat līdz 60–70 cilvēkiem. Protams, gribētos, lai dalībnieku ir vēl vairāk, bet domāju, ka tas mums vēl priekšā.”

„KĀ GRIB, TĀ IZPAUŽAS”

A. Grīnvalds stāsta, ka vienas tēmas gājienam nav – bijušas svētku devīzes, kurām mēģināts pielāgoties, tomēr no tām sen jau atteikušies: „Kad man jautā par tēmu, tad atbildu, ka var skatīties pēc lielā koncerta nosaukuma, piemēram, jūra, ziedi vai kas cits.” Da-

Arī pirms 20 gadiem Kuldīgas svētku gājienā kolektīvi centās izcelties. Attēlā – žēlsirdīgās māsas un zaļi tērpti griezēji un elpinātāji.

lībnieki paši domā, par ko pārgērbties un kā izskatīties. „Tāpēc jau tas ir svētku gājiens – kā katrs grib, tā izpaužas. Galvenais, lai ir interesanti. Kuldīgas Pilsētas svētkos gājiens ir viena no galvenajām sastāvdaļām, tāpēc liels paldies visiem, kuri piedalās.”

PĀRTOP VAIRĀKOS

„Kopš pirmsākumiem mainījies Pilsētas svētku formāts: tolaik tie bija lielākie svētki gadā, kad notika viss: sports, tūrisms, māksla. Daži tagad ir atsevišķi lieli pasākumi, piemēram, Kuldīgas pusmaratons. Tad populāri bija motociklu un automobiļu šovi, kuri pēc tam pārtapa *Autotraci*.

Pašlaik *Dzīves Kuldīgā* koncentrētas uz kultūru. Atceros, ka pēc neatkarības atgūšanas pasākumus organizēt bija sarežģīti. 2006. gada atskaitē kultūras centram gada laikā bijuši 200 pasākumi, kuros kopējais apmeklētāju skaits nedaudz pārsniedzis 100 tūkstošus, bet šogad Pilsētas svētkos vien bija 100 tūkstoši.”

PARĀDĒ IET BRĪVPRĀTĪGI

Kuldīgas aktīvās atpūtas centra direktors Artis Gustovskis stāsta,

ka pirmo svētku galvenā vieta bijusi Mārtiņsalā un Pārventas estrāde, bet ar gadiem apmeklētāju skaits tur sarucis, tāpēc tagad gājiens iet uz Pilsētas estrādi.

Viņš citē 2006. gada *Kurzemnieka* rakstu: „Vēl pirms svētkiem pilsētas galva Edgars Zalāns izteicās, ka ikgadējā dzīvošana būs jāmet pie malas, ja gājienā ies vien pūtēju orķestris, dome un svētku ģenerālsponsors. Izrādās, tik ļauni nav. Šo-

Visus gadus gājienā piedalījušies Kuldīgas ugunsdzēsēji, arī šogad viņi bija radoši un atraktīvi. Cirka direktors savaņģots, pilsētā valda pērtiķi ar granātām.

gad sevi saposā un caur skatītāju jūru jautrā virtēnē izgāja 29 kājāmgājēju vienības un 11 tehniskās brigādes. Gājiena virsdiriģents Andris Grīnvalds teic, ka vienmēr gribētos vairāk, bet, salīdzinot ar pērnā gadu, šogad gājiens bijis lielāks.”

Ar laiku gājienā parādījušies atsevišķi cilvēki, uzņēmēji vai citas grupas, kas piedalās vienmēr, piemēram, atraktīvie ugunsdzēsēji, kurus cilvēki gaida. „Nemainīgi ir

tas, ka cilvēku aktivitāte no varētu būt lielāka,” acina A. Gustovskis. „Atsauksmes ir ļoti labas, un visi gaida ko jaunu, piemēram, šogad izcēlās uzņēmums *PC konsultants*. Bet tam vajadzīga sagatavošanās, tāpēc daudzi kolektīvi vēl aizvien nepiedalās. Tomēr Kuldīgas gājiens ir labs un atraktīvs, tā ir parāde, kurā piedalās brīvprātīgi.”

Lāsma Reimane
Roberta Prauliņa foto

KULDĪGAS AVĪZĒS

Kuldīgas Vēstnesis pirms 90 gadiem

Ar ko cilvēki sevi nokauj
Deviņas desmitdaļas cilvēku ēdot pārāk daudz. Tie pilda savu kuņģi ar trekniem un neveselīgiem ēdieniem un tā sekmē slimības. Tikpat cilvēku guļ pārāk maz, sež līdz vēlā naktij piesmēķētās telpās un kairina nervus ar alkoholu un citām baudvielām. Dzērājus un uzzīvoņus varot ar pilnu tiesību dēvēt par pašnāvniekiem. Deviņas desmitdaļas cilvēku sānsina savu dzīvi ar rūpēm un bēdām.

Jaunais Kurzemnieks pirms 80 gadiem

Godalgas namamāte par spodrām virtuvēm
Lauksaimniecības kameras rīkotā spodru virtuvju sacensība radījusi dzīvu interesi lauku saimniecībās. Daudzas lauku nama mātes šai sacensībai gatavojušās jau mēnešiem ilgi, spodrinot savas virtuves un uzlabojot ūdens piegādi un citas labierīcības. Par spodrām virtuvēm kamera izsniegs godalgas Ls 100, Ls 70 un Ls 50.

Padomju Kuldīga pirms 70 gadiem

Mācās J.V. Staļina biogrāfiju
Ar lielu interesi medicīnas darbinieki studē biedra Staļina biogrāfiju. Noorganizēti divi pulciņi: vienā apvienoti 1. slimnīcas un aptiekas darbinieki, kuras vada b. Švarcs, otrā mācās infekcijas slimnīcas darbinieku personāls b. Krūmiņa vadībā. Abos pulciņos pieteikušies 60 dalībnieki. Tuvākās dienās politmācības uzsāks arī poliklīnikas kolektīvs.

„Ar riteni man ļoti patīk braukt – tas ir mans dzīvesveids,” saka Latvijas čempions šosejas ritēbraukšanā, kuldīdznieks Kristis Neilands.

„TĀ IR MANA SIRDSLIETA”

Nu jau labu brīdi kuldīdznieks, elites klases ritēbraucējs, Latvijas čempions šosejas ritēbraukšanā KRISTIS NEILANDS par otrajām mājām uzskata Spānijas pilsētu Žironu, kur mītnes vieta ir viņa pārstāvētajai komandai *Israel Cycling Academy*.

UZZIŅAI

KRISTIS NEILANDS, profesionāls komandas *Israel Cycling Academy* ritēbraucējs

Dzimis: 1994. gada 18. augustā.

Izglītība: Murjāņu sporta ģimnāzija.

Treneri: Agris Kimbors, Ernests Pūce, Jānis Veide, Vitālijs Smirnovs, Toms Flakšis.

Labākie sasniegumi:

* 1. vieta UCI kategorijas velobrauciena *Tour de Azerbaidžan* posmā,

* 1. vieta UCI junioru velobraucienā *Tour de Lodz* (2012),

* 1. vieta Latvijas U-23 čempionātā grupas braucienā (2015, 2016), 2. vieta Latvijas čempionātā grupas braucienā (2015),

* 1. vieta Latvijas U-23 čempionātā individuālajā braucienā (2014, 2015, 2016),

* 5. vieta *Tour of Hainan* (kategorija 2 HC) kopvērtējumā (2015),

* 2. vieta *Podlasie Tour* (kategorija 2.2) 2. posmā.

* 15. vieta Eiropas U-23 čempionāta grupas braucienā (2015),

* 5. vieta Nāciju kausa izcīņas posmā – Flandrijas velobraucienā (2016),

* 3. vieta Karpatu velobrauciena (kategorija 2.2) 3. posmā (2016),

* 13. vieta Eiropas U-23 čempionātā grupas braucienā (2016).

Ģimenes stāvoklis: ir draudzene Anna.

Vaiļasprieks: makšķerēšana.

Ar talantīgo sportistu tiekamies Kuldīgas Pilsētas svētkos, kad Kristam rit pēdējās atvaļinājuma dienas, bet 18. jūlijā viņš sēdās lidmašīnā un devās atpakaļ uz Spāniju, kur gaida gata-vošanās Portugāles 12 dienu velobraucienam.

Spilgtā atmiņā ritēbraucējam vēl ir uzvara Latvijas čempionātā: „No vienas puses, čempionāts ir kā loterija – gadīties var visādi, bet no otras – tas ir smags individuāls darbs. Gribēju uzvarēt – atrāvos no konkurentiem, izvēlējos pareizo taktiku un biju pirmais.”

Vai šis panākums tev bija viens no svarīgākajiem?

Elites klasē – jā. Šopavasār pirmo profesionāļa uzvaru guvu, pirmais finišējot Azerbaidžānas tūres 5. posmā. Latvijas čempionātā uzvarēt ir prestiži. Visu gadu var valkāt čempiona kreklu. Ceru, ka šie nebija mani vienīgie panākumi. (Smejas.)

Profesionālajā šosejas ritēbraukšanā vīriešiem ir trīs līmeņi: pasaules tūres, profesionālais kontinentālais un kontinentālais. Ar ko tie atšķiras?

Ar sacensību kalendāru, ar nau-
du, kas ieguldīta komandā. Vis-
augstākais punkts jeb virsotne ir
pasaules tūres sacensības, pēc tam
ir *Pro* jeb profesionālais kontinen-
tālais līmenis, kurā braucu es, bet
pēdējais ir kontinentālais. Protams,
mērķis ir iekļūt visaugstākajā lī-
menī, kur sportisti brauc vispres-
tīzākajās sacensībās, piemēram,
Tour de France. *Pro* līmenī var tikt
pie labām sacensībām, arī *Tour de
France*, bet tajās nekad neieklūt
kontinentālajā līmenī.

ASV komandā *Axeon Hagens Bermans* brauci tikai gadu. Vai ir kāds vecuma ierobežojums, vai tam ir cits iemesls?

Šī komanda bāzēta uz U-23 gru-
pas ritēbraucējiem, tāpēc man
iznāca braukt tikai gadu – līgums
tālāk netiek pagarināts.

Kāds bija šis laiks?

Lielisks! Daudz redzēju, iemā-
cījos, komanda laba. Par sezonu

Kristis Neilands šopavasār bija pirmais *Tour de Azerbaidžan* 5. posmā.

runājot, bija arī neveiksmīgi brīži. Līdzīgi bija, iesākot šo sezonu: jutos spēcīgs, bet te kāda tehniska ķibe, te slimība... Pēc tam viss normalizējās, un Azerbaidžānā uz-
varēju.

Uz diviem gadiem esi parakstījis līgumu ar Izraēlā reģistrēto profesionālo vienību *Israel Cycling Academy*. Vai tev ir aģents, vai piedāvājumu saņēmi pats?

Man ir aģents. Var iztikt arī bez tā, bet tad tā lieta ir krietni sarežģītāka. Visu pārrunājot, viņš sāka meklēt komandu. Man bija piedāvājums arī no citas profesionālās kontinentālās komandas, bet tā kavējās ar līguma sagatavošanu. Tāpēc, lai nepaliktu bez nevienas, pieņēmu *Cycling Academy* piedāvājumu. Esmu priecīgs, jo tā komanda, kurā gribēju tikt sākumā, zaudēja profesionālo kontinentālo licenci un nu ir līmeni zemāka.

Vai esi jau iejuties jaunajā mītnes vietā Spānijā?

Jā. Profesionālam sportistam treniņi ir tāda pati darba nedēļa kā jebkuram strādājošajam. Ritēbraucēji ir dzīvokļus, arī es. Pats gatavoju ēst, gādāju par sadzīvi. Žirona ritēbraukšanai ir ļoti at-
tīstīta, ne velti tur dzīvo 120 pro-
fesionāļu.

Vai ir laiks kaut kur doties,

kaut ko apskatīt?

Teorētiski – brīvdienās. Taču, kad tās pienāk, ilgāk gribas pagu-
lēt, paskatīties televīziju...

**Ritēbraucējiem problēmas sa-
gādājot svārs.**

Tā arī ir – vairums ar to cīnās, jo svārs šajā sportā ir ļoti svarīgs. Man tādu problēmu nav, laikam laba vielmaiņa, taču tik un tā uz-
manos, ko ēdu. Mājās atbraucot, vilinājumiem ļaujos – mamma lutina ar garšīgiem ēdieniem. Vis-
labāk man garšo kartupeļi. Tik arī
panāšoties, cukurs garšo.

Ir dzirdēts, ka jaunajiem tu esi paraugs, jo visu esi sasniedzis ar smagu darbu.

No malas citiem jau labāk redzams. Jebkurā sportā vajadzīgs gan talants, gan darbs. Šķiet, ka manā gadījumā ir vairāk ieguldītā darba nekā talanta.

**Mēnesi esi Kuldīgā. Vai ir atva-
ļinājums?**

Nosacīti. Visā pasaulē valstu čempionāti notiek vienā laikā, tāpēc citu sacensību tad nav. Sa-
runāju, ka pēc šīm sacīkstēm pa-
ņemšu vēl nelielu atpūtu. Bet nu esmu atsācis trenēties. Kopā ar Latvijas izlasi esot Minskā, sasta-
pu savu treneri, runājam par treni-
ņu plānu. Viņš teica: „Tev jau tie Pilsētas svētki!” Šoreiz sacīju, ka

esmu gatavs strādāt bez jebkādam at-
laidēm. Kad saņēmu viņa atsū-
tīto treniņa plānu – jā, tiešām ne-
kādu atlaižu! Dienā varu nobraukt
250 km, treniņš var ilgt 3–7 stun-
das.

Tā jau var aizmīties līdz Rīgai!
Jā, pārļaut nakti un no rīta braukt
atpakaļ. (Smejas.)

**Kāpēc Latvijas ritēbraukša-
nas sabiedrībā tevi dēvē par tra-
ko?**

Tas ir no Murjāņu laikiem un ar ritēbraukšanu nav saistīts. Jau 8. klasē mācījos sporta ģimnāzijā. Istabiņā dzīvojām divi. Pie kai-
miņa reiz atnāca ciemiņš, kurš, rādot uz mani, prasīja: „Kas tas par trako?” Atbildēju, ka pats viņš ir traks. Tā nedēļu viens otru sau-
kājām, man apnika, viņam ne, bet
iesauka man kaut kā pielipa.

**Kādam jābūt, lai kļūtu par
labu ritēbraucēju?**

Apņēmīgam – bez šīs rakstura
iezīmes neiztikt. Vēl man svarīgs
ir ģimenes un draudzenes atbalsts.
Viņi mani motivē, jūt līdzīgi.

**Ritēbraukšana ir traumatiska
sporta veids. Vai tas nekad tevi
nav atturējis?**

Ritēbraukšana ir ne tikai trau-
matiska, bet arī fiziski smaga. Ne-
veiksmīgs kritiens var visu mainīt,
dažreiz nevajag pat lielu ātrumu.
Taču mani tas nekad nav atturējis,
jo jau sacīju – tā ir sirdslieta.

Kādi ir tavi mērķi?

Kopš bērnības mērķis ir iekļūt
kādā pasaules tūres komandā. Vēl
vēlētos uzvarēt kādās prestižās sa-
censībās. Šosejas ritēbraucējam
karjera var būt līdz 35–36 gadiem.
Taču mēdz teikt, ka pats labākais
laiks sportistam ir ap 30. Līdz tam
var pilnveidoties.

**Vai atceries, kas tevi ievirzīja
ritēbraukšanā?**

Mamma vēlējas, lai nodarbojos
ar sportu. Viņa bija pazīstama ar
Ievu Ņečiporuku, kura tolaik gri-
bēja sākt vadīt volejbola nodarbī-
bas. Tomēr kaut kas neiznāca, un
viņa mammai ieteica, lai aizved
mani uz ritēbraukšanu. Tā kā ar
riteni patika braukt, aizgāju un pa-

mēģināju.

**Bet vieglatlētika? Tava mam-
ma Līga Gaile savulaik bija laba
vieglatlēte.**

Biju arī šajā sporta veidā, šķiet,
gadus divus mocījies. Toreiz varbūt
biju tam par jaunu.

**Cik bieži izdodas būt mājās pie
savējiem? Vai viņi ciemojas pie
tevis Spānijā?**

Uz Spāniju aizbraucu janvā-
rī. Draudzene ciemojās divreiz,
vecāki – reizi. Mājās nebiju pus-
gadu. Nākamgad tā vairs nedarī-
šu – braukšu mājās agrāk, jo tas ir
par ilgu. Plānots ir uz nedēļu atkal
atbraukt augustā. Ja tomēr neizdo-
sies, tad gan tikai sezonas beigās –
oktobrī.

**Vai klimata atšķirības netrau-
cē?**

Sacensības pārsvarā notiek tajās
valstīs, kurās ir siltāk nekā Latvi-

**„Kad saņēmu
trenera atsūtīto
treniņa plānu – jā,
tiešām nekādu
atlaižu! Dienā varu
nobraukt 250 km,
treniņš var ilgt
3–7 stundas.”**

jā, tāpēc uz Spāniju dodos agrāk,
nekā paredzētas sacensības, lai pie
siltuma pierastu. 4. augustā sāksies
12 dienu Portugāles velobrauciens,
dienā sola ap plus 40 grādiem.

Vai tev ir vaiļasprieks?

Man ļoti patīk makšķerēt. Laikā,
ko pavadīju mājās, trīs četras rei-
zes biju aizbraucis pamakšķerēt.
Vēl patīk atpūsties dabā, ieiet piri-
tiņā.

**Kā visvairāk pietrūkst prom
no mājām?**

Māju izjūtas. Pašas Kuldīgas.
Spānijā bieži iedomājos, kā šajā
gada laikā izskatās mājās. Te viss
ir zināms un tuvs.

Inta Jansone

Krista Neilanda arhīva foto

PĀRDOD

Pārdod **PVC LOGUS** un **DURVIS**, visu veidu žalūzijas, bīdāmās durvis, moduļu virtuves. Iespējams līzings. Mucenieku iela 25, tālr. 28448638, Gravas iela 1 (Eļvi), tālr. 28378818.

PVC LOGUS, DURVIS, PALODZES. Mērīšana, montāža, piegāde. E-pasts: imk@inbox.lv. Tālr. 26441415.

PIENA TEĻUS. Tālr. 27733929.

UPENES, MELNZEMI, GRANTI. Tālr. 26115027.

Sausu, skaldītu **MALKU** ar piegādi. Tālr. 27885688.

Skaldītu lapkoku **MALKU.** Ātra piegāde. Tālr. 26627800.

Sausu, skaldītu bērza **MALKU** maisos. Tālr. 26544462.

SIA **AJG plus** – sazāģētu lapkoku nomaļu **MALKU.** Tālr. 29399939.

Ar piegādi pārdod sausu, skaldītu **MALKU**, zāģētavas atgriezumus, 3 m garu lapkoku meža malku. Tālr. 29249578.

Jauktu, skaldītu **MALKU**, arī katiem. Krava 110 EUR. Tālr. 28356979.

Skaldītu **MALKU:** 8 berkubi – 180 EUR, 10 berkubi – 200 EUR. Tālr. 29562735.

Skaldītu lapkoku vai skujkoku **MALKU** ar piegādi, 25 eiro/krāmētā sterā. Tālr. 24957247.

Nomaļu **MALKU.** Tālr. 29883311.

NOMAĻUS, skaldītu malku. Tālr. 29428876.

MALKU – skaldītu un klučos. Tālr. 27811870.

KŪTSMĒSLUS, trūdzemi, kūdru, mulču maisos un kravās. Tālr. 28323920.

PĒRK

SIA **Lāses AM** kautuve par labām cenām iepērk **GOVIS, BUĻĻUS, TELES.** Bioloģiski sertificētiem lopiem augstas cenas. Piemaksa par nodoto lopu daudzumu, par gaļas šķirņu lopiem. Tālr. 29353243, e-pasts: lases@inbox.lv.

Z/s **SMAIDAS** pērk **MĀJĻOPUS.** Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA **AIBI** iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS, AITAS, ZIRGUS.** Labas cenas. Samaksa tūlītēja. Svari. Tālr. 26142514, 20238990.

SIA **Valinda** – **GOVIS, BUĻĻUS, TELES.** Tūlītēja samaksa. Tālr. 29434034.

Z/s **Purvaļi** iepērk **JAUNLOPUS un LIELLOPUS** dzīvsvārā/kautsvārā. Samaksa skaidrā naudā vai ar pārskaitījumu. Elektroniskie svari. Tālr. 29258394.

AUTOMAŠINAS. Tālr. 20278671.

Vieglās **AUTOMAŠINAS,** traktoru **PIEKABES, INVENTĀRU.** Tālr. 26104984.

MEŽUS, CIRSMAS, MALKU – ātra un laba samaksa. Palīdz noformēt dokumentus. Tālr. 26544462.

SIA **PRIEDES AG** pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** un **CIRSMAS.** Tūlītēja, visaugstākā samaksa. Tālr. 26993794.

Pērk **ĪPAŠUMUS** ar mežu, cirsmas. Tālr. 25770062.

100% LV UZŅĒMUMS pērk **MEŽUS** ar **ZEMI.** Tālr. 22003161.

Latvijas mežsaimniecības uzņēmums par ļoti labu samaksu nopirks meža īpašumu vai arī augošu kokus jūsu īpašumā. Sertificēts taksators izgatavos meža inventarizācijas lietu, cirsmu skices, varam atjaunot robežstīgas un kupicas. Uzņēmuma mežzinis **BEZ MAK-SAS** sniegs profesionālas konsultācijas par nepieciešamajām mežsaimnieciskajām darbībām jūsu īpašumā. Garantējam gan profesionālu un godīgu attieksmi, gan ļoti labu samaksu. Tālr. 26129919, 28368838, info@imu.lv.

SIA **ML Dvīņi** pērk **ŠKELDU** un **ZARUS**, nomaļus šķeldošanai. Tālr. 29576511.

SIA **Energoparks** pērk **ZARUS** šķeldošanai, šķeldu un skaidas. Tālr. 28813110.

GAILENES, netīrītas **MELLENES** Kuldīgā, Graudu ielā 5. Tālr. 28792685.

RECEPTĒ**Galdā – sezonas labumi**

Katrīna Spulieniece-Aišpure, uztura speciāliste

Pienācis brīdis, kad plašs ir vietējo dārzenu klāsts. Jaunie kartupeļi, zirņi, burkāni, cukini, puķkāposti, gurķi, tomāti – viss svaigs, vitamīniem bagāts. Tādēļ laiks vasarīgām receptēm.

GAĻAS BUMBIŅAS AR DĀRZENIEM

Vajadzēs: 250 g maltas liellopa gaļas, 40 g rīvmaizes, 1 olu, 2 nelielus sīpolus, 2 ķiploka daiviņas, 2 lielus kartupeļus, 2 mazus cukīni, 12 ķirštomātiņus, 100 g fetas siera, 1–2 ēd.k. saldā krējuma, piparmētras, sāli, piparus, olīveļļu.

Kā pagatavot: viendabīgā masā samīca malto gaļu, rīvmaizi, pusi sasmalcinātu piparmētru, olu, saldo krējumu, vienu sasmalcinātu sīpolu un ķiploku, sāli un piparus. No masas izveido astoņas bumbiņas, liek ietaukotā veidnē. Apkārt liek sagrieztu sīpolu, kartupeļus, cukīni, ķirštomātus. Pārļaista ar eļļu, pārber ar sāli un pipariem, cep 180 grādos apmēram 45 minūtes, līdz gaļa izcepusies un dārzeni mīksti. Gatavo ēdienu pārber ar sadrupinātu fetas sieru un sakapātām piparmētrām.

MĀJOKLIM**Nepārmaksā par elektrību!**

Kā māsaimniecībā samazināt izdevumus par elektrību? Padomus sniedz **Lattelecom tet** enerģijas tirgus eksperts **Reinis Āboltiņš.**

Biržas cena – ekonomiskāka

Tas nozīmē, ka par patērēto elektrību jāmaksā atbilstoši faktiskajam patēriņam un cenai biržā. Kaut gan tur cena svārstās ik mēnesi, tā ir būtiski zemāka nekā universālā un zemāka arī nekā fiksētā cena.

Kad dārgāk, kad lētāk

Dažādā diennakts laikā elektrības cena būtiski atšķiras: jo lielāks pieprasījums, jo tā augstāka. Lielākais pieprasījums vēso gadalaiku darbdiēnās ir 8.00–10.00 un 17.00–20.00. Brīvdienās elektrība lētāka, bet mazliet dārgāka

tā ir 17.00–20.00. Vasarā maksa par kWh ir augstāka nekā ziemā, tomēr atšķirība nav jūtama, jo vasarā elektrība tiek tērēta mazāk. Zinot to, energoietilpīgos darbus var saplānot ārpus šīm stundām.

Sekot līdz!

Sekojiēt līdz! Elektroenerģijas cenai biržā! Tā mainās reizi stundā. Katru dienu līdz 14.00 kļūst zināma katras stundas elektrības cena nākamajai dienai. To var apskatīt Ziemeļvalstu un Baltijas valstu elektroenerģijas biržas **Nord Pool** vietnē www.nordpoolspot.com.

Gala maksu par elektrību veido:

- 28% – cena biržā vai pie vairumtirgotāja,
- 40% – a/s **Augstsprieguma tīkls** un a/s **Sadales tīkls** izmaksas par pārvadi un sadali,
- 28% – obligātā iepirkuma komponente jeb maksa par to, ka elektrība tiek ražota no dabasgāzes un atjaunojamajiem resursiem,
- 4% – elektrības tirgotāja izmaksas.

TARIFU PLĀNS

Māsaimniecībai piemērotāko var izvēlēties, zinot vidēji patērētās kilovatstundas mēnesī. Kalkulators, kurā redzamas mēneša izmaksas dažādos tarīfos, pieejams www.lattelecom.lv/piedavajumi/ elektrība/.

APSVEIKUMS

*Ar darbu tev ir pilnas rokas,
Ar labiem vārdiem – pilna sirds.
Ik zars no tava dzīves koka
Tik brīnumjaukos ziedos mirdz.*

/M.Jansone./

Kuldīgas 2. vidusskolas saime sirsnīgi sveic skolotāju **VELTU KĀŠU** 75 gadu jubilejā.

DAŽĀDI

SALDUS AUTOSKOLA rīko A, B, C, 95. koda kursu. Tālr. 29194359.

Mētras VT – MAZGĀJAM, PULĒJAM, klājam keramikas pārklājumu automobiļiem, pulējam lukturus. Tālr. 28134800.

Mētras VT – TIRĀM MĪKSTĀS mēbeles, matračus, paklājus, mazgājam logus. Tālr. 28134800.

ROKAM DĪKUS, GRĀVJUS. Piedāvā **Bobcat**, ekskavatora, evakuatora, autoceltni (no 5 līdz 25 t) pakalpojumus. Tālr. 28134800.

SIA **Bērzi plus** notīra krūmu **APAUGUMU** no laukiem un grāvjiem. Pērkam zarus šķeldošanai un cirsmas izstrādei. Tālr. 29150380, 26458900.

NEPĀRDOD, bet izstrādā! Profesionāla mežizstrādes konsultācija, www.proto.lv, tālr. 26125312.

Pārvietojamais **GATERIS.** Tālr. 26648839.

TRIMERĒ, bruģē. Tālr. 22302300.

Ātri un lēti iertko **DZIĻURBUMU.** Tālr. 29605105, 28205914.

Tīrām **DZIĻURBUMUS.** Tālr. 29296723.

Tīra un remontē **AKAS.** Tālr. 27448331.

PLANKA**KOKZĀGĒTAVA**

(41203014682)

pārdod dažādus

ZĀGMATERIĀLUS un BRUSAS

Kuldīgā, Zaķu ielā 2,

un no zāģētavas

Īvandes pagasta **Upītēs.**

Izgatavojam arī zāgmateriālus pēc pasūtījuma.

JAUNUMS! Impregnēti stabi žogiem, aplokiem, 1,2–3,6 m gari.

Tālr. 29143544, 25720911.

LĪDZJŪTĪBA

*Šī dzīve – tikai mirklis īss
Starp divām mūžībām,
Bez gala garām, neapjaušām...*

/A.Balodis./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību **ANDRA ZEPĀ** ģimenei un piederīgajiem, viņu smilšu kalniņā pavadot.

Reisu ģimene

VAJADZĪGI

SIA **Alte Deksne** (40003746127) – **BŪVSTRĀDĒNIKI** darba objektos Kuldīgā un Kurzemē. Tālr. 28387844.

SIA **SJ Buve** (41203023670) – **MEHĀNIĶIS** ar izglītību. Tālr. 29203307.

SIA **Kenive** (41203042953) piedāvā darbu **PĀRDEVĒJAI** un **KONDITORAM.** Tālr. 27753873.

Kokapstrādes firma **Laimdotas** (46101007670) pieņem darbā optimizācijas līnijas **OPERATORU.** Tālr. 26210861.

1.augustā 18.00

Līvijas Rezevskas

izstāžu zālē

tikšanās ar gleznotāju

JĀNI JĒKABSONU

(Jūrmala)

un viņa darbu

IZSTĀDES

ATKLĀŠANA.

Kuldīgas kultūras biedrība **Līvija**

ATJAUNO

VANNU

EMALJU.

Tālrunis 20605520.

Kuldīgā,

Mederu ielā 8,

pērk

GAILENES,
netīrītas mellenes.

Tālr. 22481824.

SIA **KULDĪGAS ŪDENS**

Ventspils ielā 15, Kuldīgā,

avārijas dienesta tālr. 29499626,

tālr. birojā 63320850

PAZIŅOJUMS

Ūdensvada profilakses darbu dēļ iespējami **aukstā ūdens piegādes traucējumi** no 2017. gada 31. jūlija līdz 2017. gada 4. augustam (no 24.00 līdz 6.00) Kurmāles pagasta Priedainē. **SIA KULDĪGAS ŪDENS** atvairinās par sagādātajām neērtībām.

INTERESANTI

Saldie dzērieni var uzkrāt taukus

Liela, aukstas kolas glāze pēc burgera apēšanas var izraisīt vairāk tauku saglabāšanos ķermenī, nekā tas būtu, ja pēc maltītes dzertu necukurotu dzērienu. Jauns pētījums atklāj, ka, pievienojot saldu dzērienu bagātīgajai olbaltumvielu maltītei, ķermeņa tauku sadedzināšanas spēja vidēji samazinās par 8%. Pētījuma autors, biologs Šenons Kaspersons skaidro, ka šī kombinācija arī palielina vēlmi ēst sāļus produktus četras stundas pēc ēšanas.

VĀRDA DIENAS

No 31. jūlija līdz 6. augustam
31. Angelika (237), Ruta (3956), Rūta (2151), Sigita (1729)
1. Albīna (489), Albīns (63)
2. Normunds (5676), Stefans (355)
3. Augusts (499)
4. Romāns (3122), Romualds (152), Romualds (818)
5. Arvils (297), Osvalds (594)
6. Aisma (72), Askolds (98)
Populārākie: Ruta un Normunds.

JOKI

– Ko tu tur dari?
– Taisu putnu būrīti.
– Bet kur ir caurumiņš? Kā putniņš tiks iekšā?
– Viņš jau tur ir...
.....
Grāmatu veikalā pircējs jautā:
– Vai jums ir grāmata *Kā kļūt bagātām trijos mēnešos?*
– Protams!
– Bet es jums iesaku pie reizes nopirkt arī citu.
– Kādu?
– Kriminālkodeksu.

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN, 31. JŪLIJĀ

Dienas garums – 16 st. 17 min. Saule lec 5.21, riet 21.38.

Naktī +18°...+21°

3–5 m/s

Dienā +19°...+23°

5–7 m/s

RĪT, 1. AUGUSTĀ

Dienas garums – 16 st. 13 min. Saule lec 5.23, riet 21.36.

Naktī +16°...+19°

2–3 m/s

Dienā +21°...+24°

6 m/s

Soli pa solim, un sudrabs rokā!

Kuldīgas pensionāru apvienība Rumbiņa ikgadējā sporta un atpūtas pasākumā Talsu novada Lauccienas pagastā pie Pļavu ezera, kurā sacentušās 11 komandas no dažādiem novadiem, izcīnījusi otro vietu un balvā saņēmusi arī kausu.

Programma bijusi ne vien senioriem piemērota, bet arī interesanta. Prasme un attapība jāpierāda lidojošo šķīvīšu mešanā mērķī, minigolfā, boulingā, soda metienos, šautriņu mešanā, makšķerēšanā, arī šaušanā ar kaķeni pa plastmasas pudelēm. Vērtēti gan individuāli, gan komandas rezultāti.

Rumbiņas dalībnieces Ruta Kairiņa un Ilga Mēness makšķerēšanā ieguvas attiecīgi 1. un 3. vietu. Uzslavas izpelnījusies Zigrīda Sīle, saukta par Rumbiņas bosu. Viņa gan nav startējusi, taču savējos uzmundrinājusi, arī padodot inventāru, taču svarīgākais – nav rājusies, ja kādam gadījies arī nullīte. Savukārt bosa vietniece sporta jautājumos Dzintra Freimane palīdzējusi ar padomu, kā katru uzdevumu

izpildīt taktiski un tehniski pareizāk. „Individuāli mums nebija augstas vietas, bet punktus salasījām pa mazumiņam, tāpēc, kad ieguvām otro vietu un kausu, jutāmies pārsteigti,” atzīst Dz. Freimane. Uzvarējusi vienība *Apvienotā karaliste*, tajā ierindā bijis mūsu novadnieks, kādreizējais sporta skolotājs Valdis Urtāns.

Kluba vadītāja Zigrīda Sīle saka: „Ir jau senioriem kopīgi notikumi, bet šis bija sportisks un izcēlās ar vienotību, sirsniņu atmosfēru. Mūs veda Kabiles pagasta pārvaldes autobuss, un šoferītis Andris Vaivars bija ļoti laipns. Pēc šīm spēlēm daudziem ir, kā saka, āķis lūpā.”

Inta Jansone
Dzintras Freimanes arhīva foto

Novadu senioru sacikstēs Talsu pusē lepnī par paveikto ir Kuldīgas Rumbiņas pārstāvji: (augšējā rindā no kreisās) Ruta Kairiņa, Dzidra Bergmane, Vida Zepa, Ilga Mēness, Zigrīda Sīle (ar kausu), Līvija Ēdolfā, Elga Kleinberga, Velta Ķīgele, Staņislava Karlsonē, apakšējā rindā Regīna Reina, Smaida Pētersone, Velta Circene, Astrīda Zviedre, Raita Kuršinska, Dzintra Freimane, sēž Ilga Viļuma, Imants Kleinbergs. Aizkadrā palikusi Indra Zute.

Kā samērot bērnu vajadzības un mūsu iespējas

Liepājā, Latviešu biedrības namā, konferencē *Bērnu vajadzības un mūsu iespējas* piedalījās bāriņtiesu un sociālo dienestu darbinieki no 16 Kurzemes novadiem. Pasākuma mērķis – ģimeniskas vides nodrošinājums bez vecāku aprūpes palikušiem bērniem.

Notikumu organizēja nodibinājums *Sociālo pakalpojumu aģentūra* un Kurzemes audžuģimeņu biedrība *Estere* sadarbībā ar Šveices fondu *OAK*.

Pēdējos mēnešos aktualizētie problēmgadījumi bez vecāku gādības palikušo bērnu aprūpes iestādēs bija papildu motīvs jau publiski izskanējušajai nostādnei – nodrošināt maksimāli ģimenisku vidi tiem bērniem, kuriem noteiktu apstākļu dēļ tā ir liegta vai ierobežota.

Vairums iesaistīto iestāžu vismaz vārdos atbalsta bērnu vajadzību pilnvērtīgu un harmonisku piepildījumu, kā arī deinstitucionalizācijas (DI) attīstību. Tomēr traucē dažāda izpratne un formāls normatīvo aktu interpretē-

jums. Konference deva iespēju citādāk paraudzīties uz darbības lauku un tā elementiem, kā arī salīdzināt audžuģimeņu, aizbildņu un adoptētāju atbalsta kustības sasniegto un problēmas dažādos reģionos.

Lielāko interesi notikums raisīja nozares struktūru darbiniekos no bāriņtiesām un sociālajiem dienestiem. Tiesa, nebija neviena no pašvaldību lēmējinstāciju augstākās vadības, un skaidrot to ar nesen notikušajām vēlēšanām var tikai daļēji. Gandrīz puse konferences dalībnieku pārstāvēja audžuģimenes. Kopumā to apmeklēja ap 80 cilvēku.

Latvijas Universitātes profesore, sociālantropoloģe Aivita Putniņa savā referātā pievērsās kļūšu-

un dažādās izpratnes bremsējošajiem faktoriem administratīvo institūciju darbā, kā arī šauri definētiem morālās un fiziskās vardarbības jēdzieniem, kā dēļ gaidītais rezultāts nevar tikt sasniegts. Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas Kurzemes referente Iveta Arāja norādīja uz bērnu tiesību ievērošanas samērojumu ar pašvaldību iespējām un arī izpratni.

Profesionālo audžuģimeņu asociācijas *Terēze* vadītāja Ārija Martukāne iepazīstināja ar DI pētījuma rezultātiem pašu audžuģimeņu vērtējumā, norādot uz vairākām iestrādēm, kuras atrodas tikai attīstības sākumā. Tika publiskota Rīgas pieredze audžuģimeņu atbalsta sistēmas

izveidē, ko prezentēja atbalsta centra *Dūja* vadītāja Gundega Filatova. To, ka DI procesu nevar producēt kā universālu brīnumnūjiņu, akcentēja Jelgavas centra *Elizabete* pārstāves, norādot uz atzīstamu institucionālās aprūpes izmantošanu.

Mājīgumu un neformālu saistītu konferences ritumā ievija dziedošā Seržānu audžuģimene, kā arī Liepājas un Brocēnu audžuģimeņu bērni.

Ar konferences materiāliem var iepazīties Sociālo pakalpojumu aģentūras mājas lapā www.krize.lv.

Dzintris Kolāts, nodibinājuma *Sociālo pakalpojumu aģentūra* sabiedrisko attiecību konsultants

Draugam dzimšanas diena? NEZINI, KO DĀVINĀT?

LABA IDEJA!
Kurzemnieka abonementa **DĀVANU KARTE!**

